

Előfizetési árak:

Egész évre 10 frt -- kr.
Félévre 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hóra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
visszárva kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

és

Kiadóhivatal:

F. mac. Simonffy-ház,
a városházával szemben.

Hirdetések a legnépszerűsége
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

Szilágyi beszéde.

Debrecen, február 24.

— á — Hieronymy után az egyház-
politikai reform kétségtelen előidézője
S z i l á g y i Dezső igazságügyminiszter
szállt sorompóba a reform nagy ellensége
— Apponyi ellen. S a mint Hieronymy
előadása meggyőzhette az országot, hogy
Apponyi tagadása ellenében igen is mind
érdemileg mind pénzügyileg behozható
az állami anyakönyv, mely nélkül a pol-
gári házasság nem képzelhető: Szilágyi
meggyőző okoskodása után Apponyinak
polgári házasság kötelező formája ellen
felhozott bizonyítéka is elgyöngülték,
esendővé váltak.

A kormány álláspontja s az Apponyi-
é közt csak az a különbség, hogy Apponyi
is elfogadja ugyan az állami házassági
jog egységét s az állami házassági bi-
ráskodást, azonban a polgári házasság
kötelező formája helyett a polgári
házasság szükségbeli formáját
ajánlja.

A kormány egyházügyi reformjának
alapgondolata az, hogy az állami jog-
rend önálló legyen, az egyén megszaba-
dittassék a kényszertől, mely szerint
most házassági ügyekben egyházi befolyás
uralkodik felette, hogy leromboltassanak
azon válaszfalak, melyek most a külön-
féle vallású polgárokat egymástól elvá-
lasztják, hogy így a magyar társadalom
egyesíthessék s a különféle, esetleg

nemzetiségi célokra is szolgáló egyház
jogok fölé a magyar állameszmét dia-
dalra vinni a magyar állami házasság-
jog emeltessék.

Nos, a magyar nemzet e fontos ér-
dekét képező célok elérését az Apponyi
által ajánlott szükségbeli polgári házas-
ság behozatala teljesen illuzóriossá tenné,
azok megvalósítását lehetetlenítene. A
reformnak e nagy, alapvető gondolatai
az Apponyi által ajánlott alkotás mellett
teljesen érvényesítés nélkül maradnának.
Az állami házassági jog az egyházinak
alárendelve lenne, mert az egyházaknak
meglenne a joguk, hogy a házasságkötést
maguktól belátásuk vagy céljaik szerint
elutasítsák, vagy feltételekhez kössék. S
aztán így kétféle házasság jönne létre,
a szükségbeli, mikor az egyházi áldás
ki nem nyerhető, a nép alóbb rendűnek
tekintene, stigmatizálná, s éppen azért a
vallás csereberélései sem szünnének meg,
csak hogy egyházi kötés létesülhessen s
a házasság az érvényesség önforróját
a születendő gyermekek pedig a törvé-
nyesség kétségének látszatától meg-
vesztessenek.

Kifejtette azután, hogy a szükség-
beli polgári házasság behozatala esetén
is kellene polgári anyakönyvek, hogy
törvényessége bizonyítható legyen az
abból származott gyermekeknek, kiket
az egyház törvényteleneknek tekintene s
így azután a mostani kis összeütközések
helyeit sokkal nagyobbak és gyakoriab-

bak támadhatnának a papság tetszése
szerint.

Apponyinak egyik legfőbb ellenve-
tése a reform ellen az volt, hogy ha a
kötelező polg. házassági törvény, mely
az egyházi megáldást csak engedi, de
nem parancsolja, életbe lép — a nép vallási
és erkölcsi érzülete fog hanyatlani. Szi-
lágyi e súlyos érvet teljesen megsemmi-
sítette. Először azt a logikailag megdönt-
hetlen gondolatot mondta ki, hogy a
felriadt egyházak, papok majd gon-
doskodni fognak egyházi hitéletük
mind hatalmasabb föllendítéséről, továbbá
pedig ennek a bizonyítására statisztikai-
lag kimutatta, hogy azon országokban,
hol a köt. polg. házasság behozatott, az
egyházi házasságok száma eleinte ag-
gasztólag csökkent ugyan, de aztán ha-
talmasan fölemelkedett: Németországban
1875-ben a reform behozatalokon 100
esküvő közül csak 53 volt egyházi
ez arány azonban 1892-ig már 93-ra
emelkedett! Az egyházi életet s a nép
vallását és erkölcsi életét e reformtól
tehát féltetni nem lehet.

Meg vagyunk győződve, hogy Szi-
lágyi kitűnő beszéde megnyugvást fog
kelteni még a reform miatt szükség nél-
kül aggódók közt is.

— **Országgyűlés.** Diadal diadal után, győ-
zelemre győzelem: ez az egyházpolitikai vita
szignaturája. Nem változtatható e helyzeten
az sem, hogy Reitter János mellett Szap-
pary Gyula gróf is a liberális reform ellen be-

A „Debreceni Ellenőr“ tárcája.

A becsületszó.

— Itta: **Wachsmann Hermin.** —

(Folyt. és vége.)

— És az ön története szomorú?

— Az, — de rövid.

Bársonytárcáját kétfelé nyitotta, s egy
arcképet nyújtott felém.

— Nézze meg ezt.

— Látom, az ön arcképe.

— Nem, a bátyámé. Azonban mint látja,
nagyon hasonlítunk egymáshoz s e hasonla-
tosságnál csak kölcsönös szeretetünk volt na-
gyobb. De talán én öt még jobban szerettem,
mint ő engemet, mert Charles szeretete az
utolsó évben megoszlott neje közt, s köztem.

Jó szíve volt, de rossz tüdeje. Nem ment-
hette meg sem szeretetem, sem a Madeleine
ápolása, se a párisi orvosok. Elvittem Arcoba
— meghalni.

Az utolsó estén — mintha még most is
simogatná arcomat Arco langyos levegője!
Mintha még most is simogatnám láza-kezeim-
mel a Charles meredező, hideg, izzadt kezét.
Mintha még most is kint feküdne az erkélyen
a nádból font pmlagon s mintha még most is
látnám, hogy huzza fel fájdalmasan szemöldökét
minden kiejtett szó után.

„Fiatal vagyok, gazdag vagyok, szerel-
mes vagyok, itt kell hagynom ifjúságom, életem
— a vagyont oh mily szívesen hagyom neked

s Madelainnek! Szerelmem elviszem magammal,
ha elvihe náam az övét is, hogy soha többé
másé, senkié ne lehessen. Am ő fiatal — alig
husz éves . . . a szíve szerelmemre temett . . .
nem fog örökké gyászolni. Azonban nem akarom,
hogy más, idegen emberé legyen, erre a gon-
dolatra halálom óráján áhitat, imádság helyett
gyűlölettel telik meg csordultig a szívem. Sze-
gény leány volt — fele vagyonom öt illelt meg,
de csak úgy, hogy vesztse el, ha kivüléd más-
hoz menne férjhez.

— Légy nyugodt. A míg élek, nem lesz
a másé, sem az enyém. Parol d' honneur.

Lehajolt, s megcsókolta kezemet, ő, ő, az
idősebbik testvér!

— És most nehéz önnek becsületszavát
megtartani, azért utazik le Nemde?

— Kegyed összecserélt engem az elhunyt
arcképével. Madeline is azt teszi. Bennem öt
véli látni, bennem öt szereti. Hogy én szeret-
he em-e? Azt ítélje meg képéről.

Ott függött az óraláncán, a medaillonban
az a kedves kis rózsaszín, fitos orru baba. El-
nézegettem soká.

— Kedves Eugen bátyám, nem hiszem én,
hogy a lemondásra temett.

— Ó nem, de én!

— Arcoban találkozok vele?

— Két hónap múlva.

A vonat közeledett az állomáshoz.

— No hát emlékezzék majd rá, hogy mit
jósolt önnek egy magyar leány . . .

— Kegyed nem cigánylány, s én nem va-
gyok babonás, ne jósoljon semmit.

Jó hát nem jósolok semmit, és tiszta szív-

ből kívánom hogy legyen önnek könnyű majd
a „Parole d' honneur.“

És ott hagytam utitársamat, kit egy rö-
vidke történetű országról országra, indolenszen
természet, emberek iránt, ki Magyarországot
csak a papirból találta említésre méltónak, aki
a magyar hölgyek szeretetreméltóságát e ég
naivul kacér postás kisasszonyokról ítéli meg
— s kinek, nem tehetek róla, ezen töbenjáró
bűnök dacára is olyan nemes, bizalom gerjesztő
arca van.

Az ablakon keresztül még utánam kiál-
totta: „Nem találkozunk Arcoban?“

— Dehogyan nem. Ha megnyerem a Bazi-
lika-sors-jegy főnyereményét. Parole d' honneur.

Nem nyertem meg a Bazilika sorsjegy
főnyereményét, hanem a végzet úgy akarta,
hogy két hó múlva mégis Arcoban legyek egy
drága betegemmel. A sok gond, a sok aggodal-
om közepette, melylyel atyám állapota eltöl-
tött, réges régen kiment az eszemből az én
utitársam. Egy gyönyörű vasárnap reggelén
felkerestük az arcbi grófok hajdanta meszesze-
rűen fényes kastélyát, mely hasasan, a helység
felett fekszik; kár, hogy 1703-ban a franciák
művelt népéhez igazán nem illő barbár módon
lerombolták, s ma már nem egyéb, mint myr-
tusai, borostyánnal, repkénynyel benőtt omia-
dék, mely szomorú ábrázatát a Sarca folyócs-
kában tükrözi.

Nem egyedül haladtunk e v. dvirágos
hegyen felfelé, bár erre a magános utra nem
igen gyakran tévednek sétálók. Előttünk min-

szélt. A szélsőbalról Hoitsy Pál mondott egy szabadelvű szellemű áthatott tartalmú beszédet a törvényjavaslat mellett.

Ezután Csáky Albin gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter szónoklata volt az ülés érdekes és kiemelkedő része. Beszéde elején kijelentette, hogy az egyházi állásponttal nem vitázik, mert — mint szellemesen megjegyezte — zárt ajtón nem szeret kopogtatni. — Csak azt vitatta, hogy az egész világon, ahol a polgári házasság van, az egyházak nem békülnek ugyan ki vele, de megférnek mellette, sőt jól prosperálnak.

Érdekesen vázolta, hogy a mai helyzet hogyan alakult. Nem lehet ugyanis eltagadni, hogy az 1890-iki februáriusi rendelet következményeiből fejtett ki a mai helyzet, a mely rendelet törvényességét azóta már a legfőbb bíróság is megerősítette. Ez idő óta nő a mozgalom, mely felülről törve, alulról szitva s kívülről segítve a felekezeti béke és az állami tekintély ellen fordul.

E helyzetben maga Apponyi sürgette a radikális reformokat s természetesen követelmény volt a liberális program kifejlődése. Megcáfolhatatlan argumentumokkal védte a programot. Az általános polgári anyakönyvvezetés és kötelező polgári házasság reformjai felszabadítják az államot és egyházat egymástól s így ez a program a legbékésebb és legmegnyugtatóbb is, mert minden egyes felekezetet egy szívonra állít s az államot valamennyi fölé helyezi.

Szépen kifejtette, hogy nem az az elvűség: az elveket akkor hangoztatni, mikor érvényesíteni nem lehet, hanem érvényesíteni az elveket, a mikor arra alkalom kínálkozik.

Hogy a kormányt nem hatalmi vágy és pártérek vezette a liberális programjának föllállításában, azt a program részletes kifejtése óta a szabadelvűpártban lefolyt események világosan bizonyítják.

A kormány végleges rendezést akar, Apponyi pedig ideiglenes rendezést akar. Ez utóbbi azonban ép annyi izgalommal járna, mint az előbbi; a béke és nyugalom pedig csakis a végleges rendezés után várható.

Rátért ezután az 1868-iki 53-ik törvény cikk módosítására. Kifejtette, hogy az egyházak közötti erőkiegyenlítésre a törvényi hatással sem volt s érdemben és lényegben sohasem is volt teljesen végrehajtható.

Beszéde végén a ház összes liberális tagjai lelkes tüntetést rögtönöztek, a miniszter mellett.

Öt pernyi szünet után a volt miniszterelnök Szapáry Gyula gróf általános figyelem között szólalt fel. Természetes érdeklődés kísérte a beszédet, a mely azonban nem elégitette ki azok igényeit, a kik „leleplezéseket” vártak tőle.

Beszédét az elkeresztelési ügy fejlődésének történetével kezdte s azon nézetének adott kifejezést, hogy ez ügyből nem kellett természetesen kifejlődnie a mai liberális javaslatnak. Azt vitatta, hogy a régi kormányoknak nem volt programjában a mai liberális reform, s csupán a hercegprímás beszéde és a komáromi református gyűlés után vetették azt föl, holott az ő nézete szerint a hercegprímás beszéde nem tette indokolttá a komáromi nyilatkozatokat. Az ellenzék egy része élénk tetszéssel fogadta Szapárynak a főfogását.

Kijelentette Szapáry, hogy nézete szerint a kormány nem feladata az ellenzékkel licitálni a szabadelvűségben s miután a kötelező polgári házasságnak nem híve, ezért vonta meg közreműködését a kormány mai egyházpolitikai programjától.

Az ő célja az állami konszolidáció s ezért a közjogi és nemzetiségi viszálykodások mellé nem akar még felekezeti vilongásokat is.

Végül polemizálni igyekezett az igazságügyminiszter tegnapi beszédével s kijelentette, hogy a törvényjavaslatot általánosságban nem fogadja el és nem fél attól, hogy ultramontanának és reakciónáriusnak nevezik.

Ezután Wekerle és Szilágyi Dezső igazították helyre Szapáry ténybeli tévedését, amit már tegnap megírtunk távirati rovatunkban és szólalt fel Vesztér Imre.

— **Belföldi hírek.** (Az egyházpolitikai reformokat támogató országos mozgalom) végrehajtó bizottsága ismételve közhírré teszi, hogy a március 4-én Budapesten tartandó országos nagygyűlés párt és felekezet nélkül való nagygyűlés lesz. Az ünnepélyt rendező bizottság megállapodása szerint a nagygyűlés a városligeti iparcsarnokban lesz. Gyülekezési helyek március hó 4-én délután 1 órától 2 óráig a Gizella- és Ferenc József-tér, a VIII. kerületi Rákócypark és a nyugoti vas-pálya indóháza előtt levő téren. Ezen terekről

— Az én ígéretem: a becsület.

— Ah, az az ígéret, melyet egy haldokló vigasztal vitt magával!

Az az ígéret már teljesítve volt, midőn nyugodtan meghalt. Érez ő még? Micségése okozhat neki sebet? Inkább szakad az ő szívének vérszérei? Engem, ha te még töprengsz nem is szeretnél soha.

— Szóval, de becsületszavam érted se szegem meg.

Az ezüstcsengésű hangoska ott a mirtus bokron tul bántó élessé vált.

— Jó, ne szegd meg, a viláért se, boldogítsd az. Nem kívánom többé szerelmemet. Mit nekem az aranybélyeg, melyet bátyád megköltözött? Azt hiszed örökké fogva tart? Széttépem, eldobom s boldog leszek mással, elég fiatal vagyok még. Meggyűlölem ot az önzőt!

— Madeline!

— Nesze, itt a narancsvirágcsokrod, ide dobom a lábod elé. Összetiprom... de azért még nem hordja el porát a szél, mikor én már elfelejtettek téged!

A fehér csipkeruha gyorsan, mint egy látvány eltűnt a bokrok közt, s a myrtuslombokon egy sóhajta rezgett át, egy kínos, félig erőszakkal elnyomott sóhajta, minő csak büszke férfiakból fakadhat.

A kora reggel dacára zsufolásig tömve volt a váróterem. A sok tarka-barka idegen alak közt, kik a legközelebbi vonatra vártak, szemem egy ismerős alakon pihent meg. Madeline volt, szürke uti ruhában, komornájával. Hallottam hogy utóbbi a podgyázt Parisig

vonulnak ki az Andrássy-uton végig a városligeti iparcsarnokba. A gyülekezésre és a kivonulásra vonatkozó részletes programot később teszük közzé. — (A soproni főispán lemondása.) Sopron város tegnapi közgyűlésén Eszterházy Pál herceg főispán bejelentette, hogy változott viszonyai folytán a főispáni széktől, melyben tizenkilenc év óta ül, megválni kénytelen.

— **Külföldi hírek.** (Az oroszok itó cá r.) A cár legújabb ukája elrendeli, hogy Lengyelországban a római katolikus papság lakossággal és intézetekkel ezentul csakis oroszul intézhesse írásbeli ügyeit. — (Az olasz kormány programja.) Az olasz képviselőház tegnapelőtt emlékeztetett esemény színpontjára. Javaslatokat terjesztett elő Crispi miniszterelnök s expozéját mondta el Sonnino pénzügyi miniszter, melynek lényegkövetkező: Az 1894-95-iki pénzügyi év deficitje 177 millió lira. Ezenkívül a lebegő adósság, melyet törlesztési adóssággá kell átalakítani, 500 millió s a zárváros pénzforgalom is rendezendő. E célok elérésére a kormány szükségesnek tart: 1. Száz millió állandó jövedelmet biztosító új adókat, melyeket a program részletesen meg is jelöl. 2. Húvenöt millió megtakarítását s hogy ezt tehesse. 3. felhatalmazást kér arra nézve, hogy a közigazgatási szervezetben eszközölhető megtakarításokat, illetve a vele kapcsolatos reformokat a parlament hozzájárulása nélkül a saját hatáskörében, valóságos diktatura útján maga eszközölhesse, (A cár francia földön.) A Daily Chronicle szerint a cár legközelebb hosszabb tartózkodásra San Remo-ra utazik. Az utazásnak nagy politikai jelentősége van, mert a cár ott uralkodókkal és vezérlő egyéniségekkel fog találkozni.

Zöld Mihály végórái.

Kőrösi Sándor fiúmei tanár, városunknak a lelkes barátja, levélben értesítette Simonffy Imre kir. tan. és polgármestert a mi feledhetetlen halottunk, Zöld Mihály városi tanácsnok végóráiról. A melegen írott s megható momentumokban gazdag levél a magánjellegű részletek kidolgozásával — itt következik:

adta fel, jelezték a vonatot. Lázasan sietséggel szálltak be már az első csemetéskor.

A mint megláttam, hogy az a coupé ablakon kihajló kerek arcoska milyen sápadt, szinte megsajnáltam, szinte szerettem volna utána kiáltani, mikor a vonat először lassan ingadozva, aztán gyorsan dübörögve hagyta el a pályaudvart.

— Isten veled, akaratos kis cukorbaba! Tanulj lemondani.

Még alig nyelte be a távozás a gyorsvonalat körvonalait, s már is megállt éles kétségbeesett, fűtyentéssel. A pályaudvaron izgatott csoportok verődtek össze, négy munkás egy koscsit tolt végig a sineken, s egyik ajak suttogva rémülten adta át a másiknak a remhírt: „Szerencsétlenség történt. Valaki a vonat elébe vetette magát!”

Valaki!

Az imént eltolt teherkocsi lassu, szomorú robajjal érkezett vissza. Rajta egy élettelen. — Összeráztott, véres tömeg levert. A fenyődeszkákról egymásután meleg vérgyöngyök peregtek le, s a perron reggeli esőtől nedves fövénye nem itta be, egy nagy, sötét töcsa támadt.

Egy ur öte meg magát, egy gazdag francia! Vajjon miért?

Összeszorult a szívem, a torkom. Ugy tettszett, mintha a vonatnál eldobott narancsvirágok széttiprott kelyhéből sózót szállna felém. — Mintha a napsugár odairná a pályai falára a nagy csemetyű mellé rezgő, bizonytalan vonásokkal, mintha ott olvsnám a vértöcsében a feleletet: „Egy nemes, büszke szív fátuma akarta így, a „Parole d'honneur.”

denütt egy ifju pár haladt. A férfi magas, dalás alak, a nő csinos, fehér csipkébe és kék szalagokba bujtatott kis teremtés. Élénk beszélgetésük közben megálltak, úgy hogy a távozás fogott közöttünk. Egyszerre a férfi hangja ütötte meg fülem... ismerősnek tettszett... kutattam emlékeim között. Az én utitársam volt! Szaz a fehér csipkés baba bizonyára Madeline.

Elmosolyodtam egy kicsit. Ah, halovány büszke uram, önök kettesével sétálnak? A temető tudommal nem erre fekszik.

Hát mégis győzött a szerelem a Parole d'honneur felett?

Nem is vettem rossz néven. A halottaké a sir porladjanak békével, — miért is nem fennének az élők boldogok?

A romoknál megérkezve árnyas ülőhelyet kerestem atyámnak.

Akadtt is csakhamar egy óriási myrtusbokor mellett, melynek ellenkező oldalánál az ifju pár ült s a myrtusbokor lassan ingatva a szélben hosszú virágos ágait, tovább adta suttogó beszédök.

— Hiába kerülsz. A végzet is úgy akarja, Charles is úgy akarta, és én — itt toppantott Madeline egyet piczi lábával, — én is úgy akarom! Mi egymáséi leszünk.

— Nem, kedvesem, nem. A végzet sem akarta, és én sem akarom. Jobb ha ez az utolsó találkozásunk, jobb ha köztünk ezer mértföld fekszik.

— De hát miért? Miért kell nekem ily korán eltemetni magam?

Hol az én újuságom? Ki örült neki? Ki parancsolja a lemondást?

Az Istenben boldogult Zöld Mihály f. hó 10-én szombaton, miután d. e. rendkívül erős vérezése volt, s orvosa, Szigeti dr. gyöngéden figyelmeztette, hogy végakarátának nyilvánításával nem szabad késnie, táviratilag magához kéretett. Nagyságod bizonyára megkapta akkori levelemet, melyet Zöld Mihály kívánságára írtam meg. A földiekkel már akkor leszámolt, halk hangon, könnyes szemekkel bizta rám utolsó akaratának teljesítését. Odavittetem az ágyához utalásának felső részét s arra kért, hogy keressen ki holmija közül a kockás papírosra írt memorandumot. — Miután megtaláltam, lelkekre kötötte, hogy halála esetén a memorandumot Nagyságodnak, vagy Márk Endrének küldjem el. „Nem tudom” — így szólt — vajjon be fogja-e valaki fejezhetni ezt a munkát. Nekem nagy fáradságomba, sok munkába került, mert folyton lázas állapotban írtam.

Hogy a halálos csüggedettség erőt ne vegyen szegény barátomon, a kéziratot visszavittetem a ládába s mosolyogva mondtam, hogy majd jókat nevetünk még ennek a végrendeletkezésnek, ha betegségéből fellábadva, friss, jó egészségben beszélgetünk e dologról. De azért, ha lelkeinek könnyebbségére esik, csak mondja el, a mi szívét nyomja.

Szavaim megnyugtatólag hatottak, de még inkább a levél, melyet megbízásából Nagyságodnak írtam s aztán előtte felolvastam. — Egyebekben úgy rendelkezett, hogy ha meghal, csak Nagyságodnak telegrapháljak; majd elküldik Fodor Jókát, — így szólt — hadd földeljenek el itt valahol. Egyéb holmijával nem törődött. Azt a pár szentes ruhát — így szólt — akár az utcára is kidobhatják.

Nem írom le részletesen a kínos napokat, az élet gyertyaszálának végső lobbanását. — Mióta Abbaziába jött, jóformán ki sem mozdulhatott a szobából könyvek, folyóiratok, miket ideérkezésének első napján vittem neki, ott feküdtek feltálatlanul, asztalán. Ott feküdt a német grammatika is, — melyet azért küldtem, mert kinyilatkoztatta, hogy okvetlenül kell vennie újra valami német grammatikát, mert látja, hogy itt másképp nem boldogul.

Kezdetől fogva nagyon érdeklődött Luscin szigete iránt. Én meg is tettem azonnal a szükséges lépéseket, hogy a délvideki klímájú Hussinba vitethessük át, de a beteg állapota lehetetlenné tette az utazást. Ép szombaton legnagyobb bajában kaptuk meg Hussinból a választ, hogy a szoba készen várja, de akkor már csak arról lehetett szó, hogy a kellő ápolás végett a fiumei kórházba szállíttassuk.

Fiuméba visszatérve, azonnal megtettem minden intézkedést, hogy ez megtörténhessen. Beszéltem a főorvossal, Catti urral, ki nagyon jeles belgyógyász, ő megígérte, a kórházban a külön szobát, a gondos felügyeletet, s ha megtelegrafálok a beteg megérkezését — ő maga a kórházban fog bennünket várni. — Meghagyta, hogy a helybeli mentő egyesület orvosával hajón szállíttassam hogy abbaziai orvos kísérje, — Ezzel tehát rendben voltunk, meg-egyezttem a mentőegyesület vezetőjével. Treveszel is s meghagytam neki, hogy sürgönyöme vétele után azonnal jöjjön ki embereivel és hordágygyal Abbaziába. Ez vasárnap reggel történt.

Én azonnal kimentem újra Abbaziába, Szigeti dr. azonban nem merete betegét utazásra bocsátani, mert attól tartott hogy utközben hal meg. A beteg is félt az uttól, különösen mert borongó ködös idő volt. E helyett arra kért az orvos, — ki valóban önfeláldozással teljesítette tisztét a beteg mellett, — hogy küldjek alkalmas ápolót Fiuméből. Azonnal visszajöttem tehát a városba és Trevestől ápolót küldtem ki, miáltal a beteg utolsó napjai sokkal enyhébb körülmények közt folytak le, mint különben történt volna.

Ezentul folytonos haldoklás volt a szegény Zöld Mihály sorsa. Melle úgy hörgött, zihált, mint valami rövid lélegzetű gézgép, hetfőn d. e. még egyszer vért hányt s azontul attól kellett tartani, hogy ha még egyszer rájön a vérzés, nem lesz elég ereje arra, hogy kiköhögje s akkor meg kell fullnia

Szedén az orvos újra sürgősen hitt a beteg ágyához. A mint szegény barátom megpillantott, arca kiderült s halk hangon, szaggatottan, folytonos hörgés között, így szólt: „Most már jobban érzem magam. Ot nap óta folyton lázom volt; nem tudtam se enni, se inni; álom nem jött szememre. Most elmúlt a láz; most aludni akarok!” Azzal behuntya szemét. Vagy öt percig pihenhetett így. A gazdasszony csendesen könnyezett az ágy fejénél, az ápoló halkán rakosgatott a szobában, én meg fájó érzéssel néztem szegény barátom halvány arcát, elefánt-csontszin kezeit. Öt perc múlva felnyitotta szemét s nagy komolysággal állította, hogy most már kialudta magát, de még egy kicsit pihenni fog.

A délután folyamán estefelé még egyszer ellátogattam hozzá . . .

A mint estefelé még egyszer meglátogattam betegünket, szemlátomást jobban érezte magát.

Holmóknál izzadság cseppek gyöngyöztek s megkért, írjak a Magyar Hirlapnak, a Budapesti Hirlapnak, a Hazánknek és a Debreceni Ellenörnek, hogy küldjék a lapot, mert az aszszonyoknak minden példányért két krajcárt kell fizetnie.

Azon kérdésekre, hogy nem jó volna-e, ha a lapot Fiuméba küldenék, azt felelte, hogy jó lesz; ugy is bejött ő fiumi kórházba. Biztattam, hogy mihelyt nyugodt lesz a tenger, behozatom.

— Csak addig akarok a fiumi kórházban maradni — így szólt — míg annyira erőhöz jutok, hogy vasutra ülhetek. Aztán hazamegyek Debrecenbe. Odá akarok menni abba a szép, nagy új kórházba. Az ám a szép épület! és milyen a berendezése! Írja meg a polgármester urnak, hogy a kórházban készítenek számomra szobát. Aztán írja meg Simonffy polgármester urnak hogy köszönöm irántam való nagy jó kegyeit, majd . . . meghálálom!

Szemei könybe lábadtak; hálásan szorította meg kezemet.

— „Isten áldja meg! — Isten áldja meg! A viszontlátásra!”

Avval kisérttem a szobából, hogy könyves szemeim el ne áruljam, hogy a viszontlátás már csak ott fenn az égben lesz.

Mikor vasárnap a halott látogatására mentem, a szomszéd szobában, az ebédlőben derült vídamsággal ebédelték a penzió lakói. Sejtelmük se volt róla, hogy a vékony falon túl halott fekszik a puszta ágyon. A háziasszony levette az ajtófélfá szögéről a kulcsot, kinyitotta az ajtót. A szoba teljesen rendben volt az ablakok tárva-nyitva. A holmi a ládába volt pakolva. A láda ezárva. Az ágyon feküdt szegény, korán elhunyt barátunk holtteste, sötét utiruhájába öltöztetve. Az ápoló teljesen elkészítette az utolsó, hosszú utra.

Irodalom — Művészet.

Szell Farkas Bessenyeiről.

Említettük már tegnap, hogy Széll Farkas, a kiváló tudós és a debreceni kir. tábla tanácselnöke „Bessenyei György” című művet írt. A 168 lapra terjedő könyvet ma vettük s arról részletes ösmertetést fogunk hozni. Itt közöljük most a „Fővárosi Lapok”-nak a műre vonatkozó ösmertetését:

„A magyar irodalom újjászületési korszakának egyik legbuzgóbb munkását: Bessenyei Györgytől két eddig ismeretlen munkát bocsátott közre Debrecenben Széll Farkas a Bessenyei-család történetének nagyérdemű írója.

Ezek egyike, a „Bihari Remete” abból a korból való, midőn az író, Bécsből elköltözve (1782) puszta-kovácsi kis jóságán élt s minden idejét a kontemplálásnak szentelte. Ez idő alatt írt munkái közül egyet sem bocsátott napvilágra Bessenyei, mert azok kinyomatását a szigorú censura mindig megakadályozta. A Bihari Remete is csak a szerző kéziratában maradt ránk a nemzeti muzeum könyvtárában, pedig maga Bessenyei is nagy sult he-

lyezett rá s azt nyilvánította róla, hogy „soha magyarul nyomtatott írása, még ily formában okoskodni nem kívántak. Egész étemnek olvasása, tapasztalása, gondolkozása és érzése állították össze e kis munkát.”

Másik munkája Bessenyeinek, melyet mintegy toldalék gyanánt ad közre Széll Farkas, Holmi címet visel. De nem a Bécsben megjelent hasonló című könyv utánnyomata ez, hanem részben ismeretlen kézírata Bessenyeinek, a mennyiben annak tíz szakasza közül csak öt szakasz található föl — kisebb-nagyobb eltéréssel — a Bécsben kiadott Holmi-ban. Ezt a munkát Bessenyei, saját vallomása szerint, egyetlen nap délelőttjén — 1778. apr. 13. — írta, s a béc-i Holmi minden bizonynyal a Széll Farkas által most közölt kéziratból sarjadzott ki. Mindkét munka annyiban nagy fontosságu, mert tiszta világítást vet Bessenyei érzés- és gondolatvilágára. Közrebocsátásáért köszönettel tartozunk Széll Farkasnak, valamint Bessenyei Lászlóné Hegyessy Luíza urnónek is, ki a kinyomatás költségeit fedezte és a könyvet ajándékuul küldi a nyilvános könyvtáraknak s az ország mindazon tanintézetének, melyekben a magyar irodalomtörténet tanítatik.

A kötethez terjedelmes bevezetést írt Széll Farkas, alaposan és igen érdekesen fejtegetve azokat az okokat, melyek Bessenyeit a ref. vallás elhagyására és a róm. katb. hitvallás főtételére in itották.

Toldy Ferenc Bessenyei eme lépését katolikus bajlamaiból igyekezett kimagyarázni; Széll Farkas újabbán fölfedezett okmányok alapján, helyzetének kényszerítő voltát mutatja be indító ok gyanánt.

Megjegyezzük, hogy a könyvnek éppen ezen legutóbbi részét tartjuk mi is igen érdekesnek és be is fogjuk közelebb mutatni.

* **Jókai nemzeti kiadása részletfizetésre.** A Révai-testvérek kiadó cég, mely Jókai félszázados írói jubileumára a diszkiadást rendezte most újabb vállalatba fogott. Jókai Mór összes műveit „Nemzeti kiadás”-ban bocsátja közre. Ez a kiadás száz kötet lesz, az egész mű 2000 iv terjedelmű. Évenként 20 kötet jelenik meg belőle. Az előfizetési ár 250 frt, mely azonban havi 4 frtos részletekben fizethető le. Az első 10 kötetes csoport ez év tavaszán megjelenik. A Révai-testvérek cég elhatározta, hogy e nemzeti kiadásra beérkező minden megrendelő után két koronát ajánl fel a hirlapírók valamint a kiadóhivatali tisztviselők nyugdíjintézete javára. Hogy pedig ez az alapítvány a nemzeti kiadás publikálásának napjától gyümölcsöző, az alapítvány alaptőkéjeül a cég 2500 példány után 5000 koronát köt le, és pedig 4000 koronát a hirlapírók és 1000 koronát a kiadóhivatali tisztviselők nyugdíjintézete számára.

A dalegylet hangversenye.

(A debreceni egyetem és az E. M. K. E. javára.)

Debrecen, február 24.

Csak Debrecenben lehet oly impozáns és minden tekintetben fényesen sikerült hangversenyt létrehozni, a minő volt a debreceni dalegyletnek a debreceni egyetem és az E. M. K. E. debreceni fiókjának javára tegnap, a színházban lefolyt hangversenye. Csak Debrecenben lehet közel kétszáz közreműködőt, ezek között előkelő társasköreink szépségeit, rövid néhány hét alatt háromszor a lámpák elé hozni, mindig nagy és díszes közönség mellett. Debrecenben pedig egy Márk Endre önfeláldozó buzgalma, élénk temperamentuma, jó ízlése s a vezetése alatt álló dalegylet népszerűsége kell ahhoz, hogy minden ilyen pompásan és várakozáson felül sikerüljön. A nagy fáradságot, az áldozatokat meg is érdemelték ugy az egyetem és az E. M. K. E., mint a hangversenyeknek cégét oda kölcsönzött dalegyletünk, mely csupán a mai harmadik s bizonyára fényes sikerű hangverseny jövedelmének egy részét tartotta fenn a maga részére. A dalárdának Márk Endre elnök bizouyára kitiűő vezetője, a ki a dalárdát most a város társadalmi élet központjává tette s iránta minden figyelmet és érdeklődést felköltött és állandóan lebilincsel.

Tegnap már a színház előtt meglátszott, hogy oda benn rendkívüli dolgok történnek. Uri fogatok és bérkocsik nagy sorai világítottak ott lámpákkal. Már előbb özönnel szállították a virágokat s hét óra felé nagy rajokban indult a közönség a színház felé. Oda benn csakhamar zsúfolásig megtelt minden s csodaszámba ment egyetlenegy másodemeleti páholy üres volta, a melynek gazdáját bizonynyal nagy ok tarthatta vissza a megjelenéstől, holott voltak, a kik egy felső páholyért 30 fítot is kínáltak. A pénztárt ki se nyitották, hiszen a jegyek rég elkelték s e percben már telt ház van biztosítva a mai előadásnak is. Az állóhelyen székek vannak, a karzatot is intelligens közönség tölti meg, a melyet ugyanaz az érdeklődés és lelkesedés tart ébren, mint a többi helyek közönségét.

A nézőtér külső képe szingazdag látványt képezett különösen akkor, a midőn a tableau hölgyei és urai népies costume-jeikben övéik mellett foglaltak helyet a különböző helyeken. Ki hová jutott: páholyba, emeletre, vagy földszintre, s idegen néző bajosan tudta volna kimagyarázni az estély-toilettek szomszédságába került bokorugró szoknyák, tornyos főkötők, párták és ptykés mándlik ez ensemblejét! A szingazdag képet emelte a zenekarban elhelyezett tömegtelen sok, díszesnél-díszesebb bokréta, melyekkel részben a figyelmes rendezőség, részben pedig az udvarias közönség kedveskedett a szereplő hölgyeknek. — Márk Endre segített ölbén behordani a virág-ajándékot s nem sokkal előbb karonfogva vezette be a hangversenyző hölgykoszoru tagjait, azután pedig (kedveskedéssel kedveskedvén a kedvesnek) virágokkal halmozta el az orchestrumból.

A hangverseny első számát a katonai zenekar játéka képezte. Rossini Tell Vilmosának nyitányát adták elő szokott precizitással. — A vezénylést szokott elannel végző Capek karmestert hívták s a zenekarral együtt hatalmasan megtapsolták.

Azután Degenfeld Anna grófnő által zongorán, dr. Puky Endre ur által hegedűn előadva Weber K. Mária hatodik sonatája következett. Ugy a bájos grófkisasszony, mint előadó-társa a dilettantizmus nívauján messze felül emelkedő játékot produkáltak s alig győzték a közönség tüntető ovációit fogadni. A grófkisasszonynak felnyújtott ajándék — bőség-szaruban virágok — a leghívebben jelképezték, a mit ő a hangverseny e számában hallgatónak és mindenestire nézőinek is nyújtott.

Ezután a dalegylet egy érdekes száma következett: Lányi Ernőnek férjkarra írt pályaműve, melylyel dalegyletünk versenydíjját elnyerte. A tiszta magyar zamatú és nemes stílusú művet a dalárda a Mácsay Sándor karnagy vezénylete mellett teljes hatással adta elő. A közönség élénken nyilvánuló óhajára a számot megismételték.

Most következett a tableau: „A pünkösdi királynő.“ Gyönyörű látvány, mely a Pécsey Kálmán szintársulati tag ur rendezését dícséri. Pedig nehéz dolog volt vele, mert a hölgy szereplők együtt véve és külön-külön meghazudolták a címet. Az övék bizony nem volt pünkösdi királyság, mert megjelenésük bája és általában az egész észbontó ensemble örökös uralkodásra számíthat emlékezetünkben. — A pünkösdi királynő (Bobory Margit k.a.) áll a virág-baldachin alatt, amelyet Bacsó Margit, Zivuska Mariska, Montay Piroška és Jerney Margitka kisasszonyok tartanak. A falu népe csodálja az elragadó képet, pedig ez különös talu, a hol minden fehér cseléd olyan szép, hogy látásukra a római ifjak visszaemlékeznek a sabin-nők híres történetére. Ott állanak a menyecskék: Degenfeld Margit grófnő, kit később, a midőn atyjának, gróf Degenfeld főispánnak páholyában jelenik meg, a közönség még mindig bámul és figyel, továbbá az épp ily kedves és szeretetreméltó társnői: Beér Margit, Buzás Eszti, Gerzon Adrienne, Kálmánchey Irén és Unger Aranka kisasszonyok. De milyen kacsiás kis mezőkövesdi menyecske volt, az eredeti népviseletet feltűntető Ujhelyi Emma k.a.! Azután következett a szépségeknak dús koszoruja; mint

magyar paraszt lányok: Antal Erzsébet, Bekényi Julisk, Farkas Szeréna, Földessy Vilma, Gódnéyi Ida, Harsányi Emma, Jókai Irma, Lux Olga, Mayer Olga, Megyessy Piroška, Nagy Irma, Rozenberg Ilona, Sárváry Adé, Steinacker Viola, Temesváry Helén és Unger Margit kisasszonyok. Gyönyörű cigány-leányok voltak pompás jelmezükben Bekényi Ilona és Széll Marianne k. a. ok.

Az urak is jól magállották a sarat. Részt vettek pedig a tableauban Bodnár Géza (őreg földes ur), Jenei Sándor (jegyző), Paraszkay Gyula (plébános), Méhes Géza, Miskolczy Lajos (szabadsgolt katonák). Biszterszky Iván ifj. Kiss Albert, dr. Medve Zoltán, Szabó Bertl (módos gazdák), Dóczy Emil (kántor), Bahnek Elemér, Binder József, Buzás Lajos, Csatth Béla, Csapó István, Forster Emil, Hajdu Lajos, Kiss József, Kneissel H. Aurél, Mérei Kálmán, Okolicsán Lajos Szűcs Ernő, báró Wangenheim Gy. és Zivuska Andor, Védődi Gusztáv (korezmáros), Szilassy István, Viki Sándor, Baróthy Zoltán és Kovács Kálmán (cigányok) urak, továbbá a legifjabb műkedvelő nemzedék, mint paraszt fiúk és leánykák.

A pompásan sikerült képletre, e melyet a közönség hatszor egymásután kívánt látni, következett a második szakasz, Mozart vonós quartettjének előadásával, a melyben — a közönség kitüntető figyelme, végül pedig tapsai által jutalmazva — Friedmann József, Márton Imre, Hites Lajos és dr. Forrai András urak adtak elő, kik közt Debreczeni életének ősmert tégyezőit találjuk.

Most következett a hangverseny legeredőbb, igazán ősmagyar száma: férjkar nyolc cimbalom kíséretével. „Magyar zongora“ mellett foglaltak helyet Antal Margit és Erzsébet, Meggyesy Piroška és Nagy Irma kisasszonyok, dr. Bakó József, Csatth Sándor, Kálmánchey Zoltán és Vad István urak.

Az igazán magyar hangszer e derék és valóban gyakorlott művelői, a dalárdával együtt adták elő az Erkel Ferenc „Elvonnék én csak adnának“ című orchestrális művét, a mit Mácsay karnagy dirigált izléssel és szabatosan. A lelkesült közönség itt sem elégedett meg egyszerű eljátszással, mert ilyenkor „bis repetita placet.“ Ezt a piece-t is szeretttük volna külföldi ember által meghallatni, mert ilyet más sehol sem látott, hallott. Vad István ur hozta össze s tanította be az érdekes számot igen nagy gondal.

Márk Endre olyan rendező, a ki ért a hatások fokozásához, azért már a zenei nyencség fokáig emelte fel a műsort, a mikor Széll Marianne kisasszonynak, — a Széll Farkas kir. táblai elnök bájos leányának és Galysy Paula k. a.-nak, szintársulatunk e kedves és szeretetreméltó tagjának hegedű-kettese következett. Huber hegedű-kettesét adták elő a dr. Komáromi Sándor diszkret zongora kísérete mellett s a két k. a. egy egy futammal, szép piánoval, művészién kivált üveg-hangokkal s játéku egyéb előnyeivel a szó teljes értelmében elragadtak bennünket. — Akarjuk mondani — mindenkit. De még plasztikai szempontból is elbájoló látványt képezett a két fehérruhás, más-más forma szépségű, de egyelően kábitóan szép fiatal leány, a mint hófehér kezeik mozdultak a nyíratyúval és a burokon, vagy a mily helyzetet választottak játékközben. Soha érdemletőbb és hatalmasabb taptot mint a minőben a két kisasszony részeseült.

Bokrétaban is, mert — a mint már mondtuk — az orchestrumból nagy odaadással adta oda Márk Endre a sok virágot; ez este az egyetemen és E. M. K. E.-n kívül tetemesen lendítették a helybeli virágkereskedés állapotán is.

Ezzel a számmal végződött a műsor II. szakasza. A III-ik szakasz egyik számát képezte (beleékelve a két részre osztott operettebe) a debreceni zenede husz leány-növendékének éneke. Gaal Ferenc „Tavaszi szerelem“ című karát adták

elő. A kellemes gyermekhangok mellett az első ifjuság üde látványában rész-sült közönség e számért — mely a debreceni zenede kitűnő vezetéséről és tanrend-zeréről tesz fényes bizonyosságot — szintén hálás és elismerő volt.

A szakasznak azonban fénypontját a műsor legmerészebb feladata, az operette szám képezte: Souppé régi jó „Tíz leány és egy férj sem“ című operetteje, a melyet néhány év előtt különben már adtak elő debreceni műkedvelők. Az akkori szereplők közül ma Bernáth Flóra kisasszonyt (Szidi) és Cziffer Nándor urat (Kakasfi) láttuk viszont, akkori szerepeik en és mondhatjuk ugyanazzal a fényes sikerrel. Bernáth Flóra kisasszony nem kevesebb mint nyolcz — később ismét négy szebbnél-szebb bokréta kapott kiléptekor és ma is bámulatra készített mindenkit pezsgő és szinpadra termett temperamentumával, énekének biztonságával és kellemével Valahányszor szerencsések vagyunk látni és hallani, mindig azt hisszük, hogy e perfect művésznő nagy tehetsége a mily nyeresége társaséletünknek, épp oly vesztesége a színészletnek, a melynek ő oly kiváló művelője — jótékony czélokra. Volt egy betét-száma is: a „Nebántó virág“ dobos nótája, a melyet, mint a többi számot is, sikkel, temperamentummal adott elő s ilyen volt játéka is. Mellette Cziffer Nándor urat emeljük ki ugy énekszamaival, mint erős komikai ézre valló játékaival, továbbá Solyom Lajos urat, a szintársulat igyekvő tenorénekését, ki ma, mint Páris, szépen a hangjánál is volt. Egy szerepváltozás következtében valóban lekötözte a rendezőséget a szerep gyors elvállalása által.

De tulajdonképen senkit sem lenne szabad kiemelniünk, mert ebben az operetteben mindenki hozzájárult a nagy sikerhez s éljenben, tapsban, ismételtetésekben és kihívásokban mindenkinek egyenlő része volt. Természetesen Deli színházi karmesternek is, kinek az operette betanítása és kitűnő dirigálása képezi elismerésre méltó érdemét. A tíz leány bátor és minden lámpaláztól ment játéka már előre megnyerte a közönséget, a darab második felébe szőtt concert maga ellátott volna egy nagy hangversenyt anyaggal és erővel. Imé a tíz leány saját-külön műsora: 1. Steyer duett. Éneklik: Scheitl Emma és Zivuska Irén kisasszonyok. 2. Olasz dal Énekli: Steinacker Viola k. a. 3. A francia árva Londonban (angolból fordítva). Szaválja: Schmiéd Jetti k. a. 4. Elzászi tánc. Előadják: Bobory Margit és Ujhelyi Emma kisasszonyok. 5. Magyar népdalok. Zongorán előadja: Gerzon Adrienne k. a. 6. „Si vous n'avez rien a me dire.“ Énekli: Jerney Margit k. a., zongorán kíséri Mérey Ottilia k. a. 7. Tyrolli dalok. Énekli: Scheitl Emma k. a., citerán kíséri Schmiéd Mici k. a. 8. Perpetuum mobile, Wébertől. Zongorán előadja: Mérey Ottilia k. a. Itt ismét hallottunk igazi magyaros tüzelt előadott magyar népdalokat (köztük egészen újjakat is) Bernáth Flóra kisasszonytól, a kit Rácz Károly kísért többet magával. A közönség az Alföldy Károly táncmester által gondosan betanított táncot, zenét, éneket, szavalatot, egy szóval mindent szeretett volna két-háromszor hallani, de nem lehetett, mert a világ legbájosabb egyenruhás csapatja fegyelemhez van szokva! Márk Endre ugy akarta, hogy jusson a jóból másnapra, a z a m á r a i s, a mikor a hangverseny után még — táncz is következik az „Arany Biká“-ban!

És mikor a függöny utólszor legördült, akkor már fél 12 órára jrt az idő s a közönség akár hajnalig is nézte, hallgatta volna a monstre-hangverseny szereplőit, kiknek szívében művészet és jótékonyosság lakik!

Gasparone.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor, csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő-hivatalokban d. e. 8-12, d. u. 2-5 óráig tartanak. — Az írtató, kiadó-hivatal és az irattár a felelős felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva van pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

A Göncy-egyesület „Otthon”-a (Keresk. Akad. földsz.) nyitva vasárnap d. u. 3-tól estig 9 óráig T a l a l k o z á s ugyanott szerdán és szombaton délután 3 órától 5-ig.

A m. kir. meteorológiai Intézet időjelzése a debreceni táviratnál febr. 24.-én. Száraz, Fagy Hőemelkedés.

A debreceni állami időjelző állomás-jelentése. 1894. február hó 24-én reggeli 7 órakor Hőmérséklet —11,8 C. fok. Légnyomás 766. millim. Szélirány Nyugati Csapadék tegnap reggeli 7 órától ma reggeli 7 óráig — millim. Ugynezen idő alatt legmagasabb hőmérséklet 06 fok. Legalacsonyabb hőm. —11 fok.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapon, ként d. e. 10-től 12-ig.

Séta-hangverseny a Margit-fürdőben minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Színházi előadások kezdete este 7 órakor.

Febr. 25. A dalgyűjtő közgyűlése.

Február 25. A debreceni első takarékpénztár közgyűlése.

Febr. 25. d. u. 3 órakor. Az iparos-kör é. r. közgyűlése saját helyiségében.

Február 25. d. u. 3 órakor főiskolai magyar ir. önképzőkör nyilvános gyűlése.

Március 4. d. u. 3 órakor Az iparos ifj. kör közgyűlése saját helyiségében.

Március 9-én. Katonai lóvásár.

Március 10-én, EMKE. bál az „Arany-Bika” dísztermében.

Március 12-én. A cs. és kir. 15. huszárezred pótkeret parancsnoksága által kincstári lovak kiosztása vállalkozóknak.

Március 18. d. u. 3 órakor a tűzoltó testület közgyűlése.

Április 22-én a magyar országos állatorvosi egyesület vidéki osztályának közgyűlése.

Ápril. 26-30-ig. A sorozás ideje Debrecenben.

Farsangi naptár.

Hangverseny a debreceni egyetem és a debreceni dalegyütet javára, a színházban **február 24-én.**

Febr. 25. a debreceni talygások vigalma a „Magyar Király”-ban.

Március 3. Alföldy Károly táncmester próba-bálja a „Margit”-fürdő vendéglő dísztermében.

Március 6. Hangverseny az ev. ref. felsőbb leányiskola javára a Margit-fürdőben.

Az E. M. K. E. tombola-estélye az „Arany Bika” dísztermében, **március 10-én.**

Március 16. A szállodások, vendéglősök; kávé-sok és pinérek zártkörű táncvigalma, a „Margit”-fürdőben.

A városok és vármegyék zászlói.

A budapesti liberális nagy gyűlésre az ország minden részéből nagyban készülnek a szabad-elvű elemek. Városok és törvényhatóságok, testületek, intézetek, egyletek, a közéletnek összes fontosabb tényezői tömegesen képviseltek ott magokat. Zemplén megye küldöttsége a vármegye színeit viselő lobogó alatt vonul fel a gyűlés színhelyére s a vármegye alispánja körlevélben hívta fel az összes törvényhatóságokat, hogy küldöttségeik, ne a rendezőség által tervezett jelző tábláskák, hanem saját lobogóik alatt jelenjenek meg a népgyűlésen. Ez a felhívás meg jött ma Debrecenhez is, ahol most tanácskoznak a közélet vezetői felett, hogy Debrecen, mely nem régen, már olyan impozáns módon tüntetett a liberális javaslatok felett, mimódon képviseltesse magát az országos liberális nagy gyűlésen.

A ref. főiskola köréből. Az az ifjuság, mely belső szózatára — a szépek, jónak, nemeknek mindenkor zászlóvivőjéül szegődik — legujjabban ismét j-lét adta hazafias lelkesedésének. A Március közeledtével ugyanis az akadémiai tanszakok növendékei mintegy 40 ifju által aláírt kérvényt nyújtottak ma be a tanárkarhoz, melyben ifju lelkesedéssel kérik, engedjék meg az akadémia arra képes polgárainak, hogy március 15-ére szünetet nyervén, el-mehessenek a környékre hazafias beszédek tartására. Ez lenne hát a szabadság ünnepe nek legációja! — A mint ben-nünket értesítettek, az akadémia igazgatósága helyesléssel fogadta az ifjuság kérvényét. — A

főiskolai magyar irodalmi önképzőkör társulat, mint már írtuk f. hó 25-én vasárnap d. u. 3. órakor az akadémiai VI sz. teremben nyilvános havi gyűlést tart, melynek főbb pontjait Jókairól és Jókaitól előadandó darabok fogják képezni. A teljes műsor a következő: 1. Alkalmi óda, irta és szavalja Kovácsy Kálmán 1 th. 2. Felolvasás Jókairól, Lencz Géza társulati elnöktől; 3. Komoly szavaltat Csajághy Károly 1 jhtől; 4. Vig telolvasás irta Szabó Bertalan 4 jh. felolvassa Fehér Gyula 2 th, 5. Vig szavaltat Szűcs Sándor 2 jh. által. Az érdeklődőket ez uton meghívja és szívesen elvárja az önképzőköri társulat.

Az EMKE bálja. Az E. M. K. E. debreceni főlkjének táncmulatságára, mely a jövő hó 10-én tartatik meg az „Arany Bika” vendéglő dísztermében, a páholyjegyek Szent-Királyi Tivadar piacutcai díszműaru üzletében válthatók, a belépti jegyek pedig Gyürky Sándor, László Albert, Szent Királyi Tivadar, Weisz Sándor és Zádor Lajos üzletében kaphatók, ezeken kívül a rendezőség minden tagjánál Megjegyzendő, hogy a belépti jegyekhez mellékelendő egy tombolajegy, csak a bál estélyén, a pénztárnál adatik át mindenkinek.

A tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlésének idejéül az elnökség f. évi ápril hó 9. és következő napjait tűzte ki. E közgyűlés tárgyát első sorban a kir. szentesítést nyert egyházi törvények kihirdetése fogja képezni. A tanácskozás rendén szönyegre kerül a tanítóképzői rajztanár választása és az egyh. ker. világi aljegyzőre a közelebbi gyűlés 272. sz. a. elrendelt szavazatok eredményének kihirdetése, s egyéb folyó ügyek tárgyalása. E napot előzőleg, 8-án az egyh. ker. tanügyi bizottság tartja meg ülését. A tanítóképeségi írásbeli vizsgálatok apr. 2-án, a szóbeliek apr. 3-án és folytatólag lesznek. Az ezen vizsgálatra jelentkezői köteles tanítók tartoznak összes okmányaikat felettes egyházi hatóságok útján kellő időben pontosan betérjeszteni.

Steni tiszteletek. Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban az isteni tiszteleteket végézik a Nagytemplomban Kovács Emil segédlelkész, a Kis templomban Mindszenti Imre segédlelkész, a Kosuth utc a i t e m p l o m b a n Dicőfő József, lelkész, az I s p o t á l y b a n K. Tóth Kálmán, lelkész. — A szentanna utcai kath. templomban reggel 7 órakor, délelőtt 9 órakor a rendes misék megtartatnak. dr. Wolfka Nándor v. püspök 9 órakor misézik s utána egyházi szent beszédet tart Kópis József káplán. 1/2 12 órakor Lék y Kornél mond misét. Délután 1/2 3 órakor ker. tanítást tart dr. Wolfka Nándor v. püspök 3 órakor litánia s 4 órakor rózsafüzér ájtatosság. Az ág. hitv. ev. imházban Harsányi Sándor hitanhallgató tart egyházi beszédet.

A székelyekért. A „Debrecen Nagyváradi Értesítő” mai számában Vántsa György szerkesztő, a női ipariskola tanára, ki maga is a Székelyföldről szakadt Debrecenbe, lelkes-cikket ír a székelyekről és székelyekért, oly célból, hogy a székelyeknek Romániába való kivándorlásán megpróbáljon segíteni s azt Debrecen és a magyar alföld felé terelje, Debrecen társadalmanak segítségével. Kevés nálunk dolog időben a munkás kéz s ha mégis van, reidkivül borsos; ösmeretekes cseléd mizeriánk — Mindeme bajon könnyen segíthetünk, ha ide hozzuk a székely népet. A Vántsa György felhívása így végződik: „A székely férfi-munkás, erejével, kitartásával, ügyességével, használhatóságával bármely nációval versenyez. Becsületessége megfizethetetlen. Kűszöbön van a munkaidő: szerződjünk velök egész a beszorulásig; bizony nem árjuk meg. A székely leány szép, rokonszenves, tiszta ruházatban, mint erkölcsben; gondos, figyelmes, gyöngéd: hozzuk őket ide közénk s meg lesz oldva az annyi kellem-tlenséget okozó cseléd mizeria. — Mily kevesen vagyunk mi magyarok s elnézzük hogy ez a mi büszkeségünk, a székely nép évről évre csapatostól elhagyja hazáját. Debrecen város s a vidék lelkis közönségéhez fordulunk a magyar baza nevébe: értse meg kéro szózatunk. Ha akcióba lép a magyar alföld s a munkás kezeket onnan a székelyek közül szer-

zi meg, ha a lelkes houleányok védőleg kiterjesztik karjaikat a székely leányok felé s megnyitják előttük házuk ajtaját: száz még száz elesetten könyörülünk: testvérre adják szívök melegét s bő kamatot kapnak érette Szobaleányokul, szolgálóku székely leányokat fogadjanak. Bármikor, bárki részéről jó e tekintetben a kérdés: e lap (t. i. a D. N. É.) a legnagyobb készséggel áll a nagyérdemű közönség szolgálatára.”

Presbyteri közgyűlés. A debreceni ev. ref. egyház tanácsstermében e hó 25-ik napján d. e. 10 órakor közgyűlés tartatik. Tárgy: szavazás egyházkerületi világi aljegyzőre s folyó ügyek.

„Országos tanszer kiállítási Értesítő” címmel a debreceni országos tanszer kiállítás előkészítő bizottsága márczius 15-én hivatalos közlönyt indít meg, hogy a rendezendő orsz. Tanszerkiállítás előkészítése, rendezése, czélja, lefolyása stb. felől az érdekeltek és érdeklődők alapos és teljes tájékozást nyerhessenek. Ezen „Értesítő” a kiállítás hivatalos közleményein kívül a kiállítás anyagára vonatkozó iránycikket, továbbá a kiállítás ügyében országszerte folyó levelezéseket és híreket közöl, végre a kiállításra vonatkozó tudakozódásoknak és felvilágosításoknak ad helyet. Hirdetéseit által pedig a kiállítók s a szakközönség között állandó összeköttetést létesít és a kiállítás forgalmi sikerét ez által is biztosítja. A folyó évi Márczius hó 15 étől fogva hetenként egyszer — Csütörtökön — megjelenő kiállítási „Értesítő” előfizetési ára 3 korona. A kiállítási Értesítő megrendelési ára valamint a fordítások és hirdetések díja is (a bélyeg illetékekkel együtt) előre küldendő be a kiállítási „Értesítő” szerkesztőségéhez (Debrecen kereskedelmi akadémia palota, Vántsa György iroda-vezető titkár és szerkesztő.) Az országos tanszerkiállítást közvetlen megelőzőleg kiállítási katalógus is fog megjelenni. — E szakmü irodalmi része 6 kis 8-ad ivre van előirányozva. A katalógus a kiállítási tárgyak szak és czég szerinti kiállításán és rövid ismertetésén kívül a kiválóbb kiállítási tárgyakról bővebb ismertetést is felvehet; ez iránt a szerkesztőséghez kell az érdekelteknek fordulnia. A kéziratok augusztus hó 1-ig küldendő be. A „kiállítási katalógus” ára 60 fillér.

Az egyetem javára a magyar-óvári (Mosonmegye) takarékpénztár 10 koronát küldött a debreceni ref. püspöki hivatalhoz.

A nagyváradi utcai kut. A nagyváradi utcán, a „Corzó” kávéház előtt lévő kádas kut, mely egészségügyi tekintetéből kifogás alá esett, átalakítják. A városi mérnöki hivatal új szivattyúval és hajtó kerékkel látatja el a kitisztítandó kutat, melynek mélysége 85 méter és 25 cm. a föld felszínétől a viztükre pedig 5 méter 40 cm-nyire esik.

A debreceni tűzoltó testület márczius hó 18-án közgyűlést tart a tűzoltó laktanyában a Nagy-Csapó-utcán.

Próbabál. Alföldy Károly, városunk e kedvelt és kitünő tanításmódjáról ismert táncmestere, márczius hó 3-án mutatja be tanítványainak előmenetelét a „Margit”-fürdő vendéglő dísztermében. Alföldy tanítványai ezuttal a következő táncokat mutatják be; A viz-ga ünnepeles megnyitása: Polonaise. I. Rész. Kezdők. 1. A tánc testegyenest része: plier, séléver, battements, changements, assemblé, ronds de jambe, port de bras, révérences. — 2. A legegyszerűbb tánclepeknek az alaplépekéből való fejlődés (pas chassé), összeállítása alakzatokra és fordulatokra s viszonya a tánczenéhez. — 3. La cracovienne (lengyel jelmez tánc). H a l a d ó k. 4. Les Lanciers á la Cour. — 5. Gavotte, XIV. Lajos korából. — Kezdők. 6. A magyar tánc alaplépei. — 7. Magyar solo. H a l a d ó k. 8. Körmagyar. Csárdás, mindnyájan. — 9. Sir Roger. — II. Rész. A szokásos társas és körtáncok táncrend szerint. — A mint látjuk, ez teljesen modern alpokon nyugzó tanrendszer. Kezdeté 7 órakor. 7 órá-tól 9 ig bemutatja a nagyérdemű közönségnek a fentebb olvasható sorrendben tanítási eredményét, 9 órakor a táncrend kiosztatik. Belépti díj személyenként 1 forint. Jegyek előre válthatók: Szent-Királyi Tivadar ur díszműaru kereskedésében.

— **Földrengés Biharmegyében.** Nagyváradról táviratozzák, hogy a Bihar megyei községben tegnap reggel erős földrengés volt. A nép a legnagyobb rémülettel futott ki a házaikból. A pár pillanatig tartott rengés kárt nem okozott.

— **A birtokszerezés korlátainak lerontása**
Debrecenben százados statutumok korlátozták eddig a birtokszerezést. Egészen a legújabb ideig. A ház utáni ondódi és az új földek szabad adás-vevés és cserélés tárgyát csak házbirtokosok között képezheték, sőt kevéssel ezelőtt, házat ondódi földje nélkül és megfordítva nem is lehetett eladni. Ezen ősi intézkedést szabályozó statutum telekkönyvbe is be volt vezetve és respektálta ezt a királyi kuria is. A városi közgyűlés tavaly heves harc után e statutumot hatályon kívül helyezte s az ide vonatkozó közgyűlési határozatot közelebb a belügyminiszter jóváhagyván, — a városi tanács e héten kérvényt adott be a telekkönyvi hatósághoz az iránt, hogy a telekkönyvekből az a megszorítás töröltessék. A városi közgyűlés továbbra is érvényben hagyta a tanyabirtokok szerzését korlátozó szabályrendeletet, mely szerint Ebess, Szepes, Elep, Macs és Hegyes pusztákon tanyabirtokot csak is oklevéllel bíró polgárok vásárolhatnak.

— **Sétahangverseny.** A Margit-fürdő vendéglői dísztermében holnap is d. u. 4 órakor megtartatik a h. áll. cs. és kir. 39. gyalogezred által, Czapek Péter karmester vezénylete mellett rendezett hangverseny. A műsor változatos és élénk. Jó ételekről és italokról pontos kiszolgálásról gondoskodik Sz. David István vendéglős.

— **A dorogi új parochus.** Nyolc évvel ezelőtt, nagy port vert föl itt a h. dorogi papválasztás ügye, mely most jutott végleges megoldáshoz. A város képviselőtestülete, mint kegyur, — minthogy egyik volt jelöltje püspök lett, — Ujhelyi Andor, Ugozsámégye békényi lelkészt választotta meg kegyuri javadalmára. A választás ellen még Pászthelyi munkácsi püspök emelt óvat, kijelölő jogának csorbitása címén. A püspöki főlebbezés, az ország legfőbb kegyuratól, a királytól felülvizsgálva, a múlt év végén érkezett le a munkácsi püspökhöz, — melynek következtében Firczák Gyula mostani püspök Ujhelyi Andort, jogföntartással a dorogi lelkészi javadalomban megerősítette. Az új lelkész a napokban tartotta egyházi instillációját és szerdán foglalta el lelkészi hivatalát. Elődjét, Legezza Sándor adminisztrátort, kinek a dorogi kisdudóvási leányiskola építésénél hervadhatlan érdemei vannak, Ujhelyi parókhájára, Bökénybe nevezte ki a megyés püspök.

— **Váltóhamisító napszámos.** A h. dorogi részvény takarékpénztárnál, mint tudósítónk írja, három hamis váltót fedeztek fel. A hamisító kevés irástudományát arra használta, hogy az apósa, Pap János és ennek neje nevét három váltóval forgatta. A váltókon már csak 15 frt, 28 frt és 64 frt szerepeltek, midőn véletlen folytán a takarékpénztár ügyésze a törvényságra rájött. A feljelentést a giransok tették. Bánkus Simon Jánost a hamisítót és nejét, Pap Sárát letartóztatták.

— **Halálhíradás.** Álmosdi Gulácsy Imre földbirtokos élete 74 ik évében elhunyt. A boldogult hült teteme e hó 22-én Csokalyon általános részvét mellett temettetett el a ref. egyház szertartásai szerint.

— **Az iskola bál.** f. hó 17-én tartott Iskola-Bálon felülfizettek: 100 koronát: Reichmann Árminné, 40 koronát: Fehér Domokos, 14 koronát: Berger Jenő, 10—10 koronát: Simonffy Imre polgármester, Berger Henrik Fischbein Ignásné Harstein Péter, László Albert, Lichtschein Dezső, Reichmann Árm. Rosinger Lajos, Schwarz Benóné, Sorger József Weisz Lévy, 8—8 koronát: Baum Miksa, Biedermann József, Falk Lajosné. 6—6 koronát: Dr. Brüll Bertalan, Burger József, Erős Jakab, Fejér Gábor, Dr. Freund Jenő, Geiger Simon, özv. Kacskovics Sámuelné, Kohn Adolf, Lichtmann József Nyir-Adony, Ormódy Lajos, Dr.

Popper Mór, Stern Péter, Weisz Sándor, Weinberger Lajos (vagytózsás) 5 koronát: Weichinger Károly, 4—4 koronát: Áron Miksa, Berger Sándor Budapest, Darvas Izidor, Emerich Arnold, Erber Vilmos Falk Imre, Fischer Adolf, Fried Lajos, Goldblau Jakab, Hirschfeld Árm. Jakabovits Aladár, Kaszanyitzky Endre, Kellner Károly, Katona Imre, Kohn Lajos Ledig Dezső, Militzer Albertné, Moskovits Adolf, N. Váradi, Moskovitsné Lukács Armin, Schwarz V., Stark Jenő, Steinfeld Antal, Stern Győző, Stern József, Stern Mór Sámson, dr. Szántó Sámuel, Tapolczay D. Zsö, Turai Farkas, Weinberger Lajos, Weisz Lajos Budapest, Weisz Mór. 3 koronát Schwarz Alajos, 2—2 koronát: Dr. Balkányi Ede, Deutsch N., Deutsch mérnök, özv. Deutsch Jakabné, Fleischmann Mór, Földvári Farkas, Fridmann József, Keiner Adolf, Katz Jakab, Klein Miksa, Kovács Dezső, Krausz Manó, Lőkóvits Arthur, Löwy Benő, Mendelovits Lajos, Mihalovits gyógyszerész, Nagy Jakab, Richter N. itj. Rosenfeld Vámos-Péres, Spitz Gyula, Stark Ignác, Stark Márton, Váradi Ignác, Velkovitsné W. H., Wittmann, — mindössze 560 koronát. — A nemes-szövületi adakozóknak a rendezőség legmélyebb köszönetét fejezi ki. A 670 korona ingó költségeket a rendező bizottság belépti díjából és sajátjából fedezte, a onkívül a felülfizetéseknek 560 koronát tevő összegek 600 koronára egészítene ki és így az iskola építési alap javára a báleredményeként 600 koronát szolgáltat át a hitközség előjáróságának.

— **Bocskai kép H.-Szoboszlón.** H.-Szoboszlóról írja levelezőnk, hogy Bocskai István életnagyságu képét a képviselőtestület legközelebb megfesteti a város háza nagy tanácssterme számára. — E célból meg is indultak már a tárgyalások a város és Moretti festő között. A kép terv szerint Magyarbányán, állva fogja ábrázolni Bocskait, kezében iratkereséssel. Ez a harmadik díszes kép lesz, mely a szoboszlói városház falait díszíti.

x **Tejgazdaság.** Minden gazda tapasztalhatta, hogy télen a tehenuél az istállótetés következtében a tejtermék sokkal csekélyebb. Nem mulaszthatjuk el tehát a tisztelt gazdálkodók figyelmét Kwizda Ferenc János cs. és kir. osztr. és oláh kir. udvari szállító Kornuburgban, Bécs mellett, 40 év óta legjobb szarvasra, használatban lévő állat-tápszeré felhívni, mely tápszerpótlék rendszeres kiszolgáltatásánál úgy a tejet javítja, valamint a tejet tetemesen szaporítja.

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr“ s. tudósítójától.)

Budapest, febr. 24.

A képviselőházból.

— Érk. d. u. 2 ó. 45 p.-kor. —

A mai ülésen továbbá folyt a polgári házasságról szóló törvényjavaslat vitája.

Napirend előtt gróf Szapáry Gyula felelt Szilágyi igazságügyminiszternek. Azt mondotta, hogy ő az 1879-iki törvény megalkotása előtt volt belügyminiszter.

Erre Szilágyi Dezső azt felelte, hogy egyszeri belügyérkezdése alatt mégis csak megtanulhatta volna a törvényt.

Ezután Pulszky Agost szólott nagy alaposággal a törvény mellett, Horváthy Lőrinc, a klerikális „Magyar Állam“ szerkesztője pedig nagy izgatottság közt ellene.

Fél kettőkor kezdett szólalni Horváth Gyula, kinek már első szavai a ház liberális elemeinek helyeslésével találkoznak.

Törvényszéki csarnok.

* **Ujhelyi András** törvényszéki bírót — a mint bennünket értesítenek — királyi táblai bírónak nevezik ki. Kinevezését a hivatalos lap már e napokban hozza. Mindenütt örömmel fogadják a bírói kar e kiváló tagjának érdemlett előléptetését.

* **A kik a csendőrt is megverik.** A h.-szoboszlói legények azok, akik nem hogy az ördögtől, de még a csendőrtől sem félnek. — Fazekas Sámuel 23 éves, Tóth János 25 éves Deres Sámuel 23 éves, Nagy Gábor 22 éves, Ádám Sámuel 25 éves mindannyian verekedésekért többször büntetett napszámosok állottak ma a debr. kir. törvényszék elé, mert tőlük 1892. szept. 11. és 12. közötti éjjel Sánta István volt m. kir. csendőr, orvosi láttelek szerint a fején, jobb kezén, a jobb fülkagylón, a jobb és balkaron 5 rendbeli és pedig a koponyacsonton és a jobb kézen 20 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. Sértett előadja, hogy az nap éjjel nem mint csendőr, hanem szolgálaton kívül, mint magán személy a Szoboszló melletti erdőben egy tűzoltó mulatságon Fazekas Sámuellel összeszóvalkozva, ezt arculütötte, e miatt, midőn éjjel Zsom Juliánával hazafelé ment, a vasuti töltés mellett vádoltak megtámadták, hátulról a fejére kapott ütés folytán a földre rogyott, majd felugorva, kihuzott kardját tőle elvették s részint ezzel, részint botokkal annyira elverték, hogy a szoboszlói őrsön 5 napig, a helybeli katonai kórházban pedig 42 napig feküdt. Vádoltak egybevetett vallomásából megállapítható, hogy Fazekas Sámuel arculütése után a táncmulatság színhelye melletti csöszházba visszavonultak pálinkázni s midőn Dullis Lajos értesíté őket, hogy a csendőr már hazafelé megy, azon szándékkal, hogy leverik, utánna iramodtak, elébb Tóth János és Deres Sámuel bittal leütötték, majd midőn erre a földről felugrott, sértett kardot rántott, Ádám Sámuel felbuktatta s Nagy Gábor kardját utólérve, mindannyian tetleg bántalmazták. — Ezért ma a törvényszék Iggyártó Sándor elnöke alatt dr. Simonffy Béla kir. ügyész vádjára: Fazekas Sámuel, Tóth János, Deres Sámuel, és Nagy Gábor 6—6 hón. börtön, Ádám Sámuel, és Papp Ferenc vádoltakat három-három havi fogházra s 10—10 frt pénzbüntetésre és 100 forint sérelmi díj megfizetésére ítélték, vádoltak és kir. ügyész a peáltak.

* **Párbaj. dr. Medgyasszai** Dezső városi árvaszéki ülnök és Velcsey István gyógyszerész között a múlt év május havának 31-én, a Nagyerdei vígadóban lefolyt kardpárbaj, melyben mindkét fél megsebesült, ma délelőtt került végtárgyalás alá a debreceni kir. törvényszék előtt. A törvényszék melynek tagjai voltak Mocsy József elnök, Kónrad Sámuel és Báróthy Béla bírák, Lengyel Kálmán jegyző, a két párbajozót dr. Kósa Zsigmond kir. ügyész vádjára ítélték s az ügyben segédeként szerepelt dr. Mariska Györgyöt, Medgyasszai Miklóst, Binder Gusztáv Adolfot és Nagy Pált, mint a kik úgy az előzetes eljárás, mint a párbaj színhelyén kibékítési köteleességüknek eleget tettek, felmentette. dr. Medgyasszai Dezső egy havi, Velcsey István 8 napra államfogházra ítéltettek. Az ítéletbe mindnyájan belenyugodtak s így az ítélet jogerős.

* **Linder György bűnpöre.** A budapesti törvényszék a minap kapta meg a képviselőház elnökének amaz értesítését, hogy a ház Linder György mentelmi jogát felfüggesztette. Balonyi Imre vizsgálóbíró ennek következtében maga elé idézte iegenapelőtt Lindert és a vádra vonatkozólag kihallgatta. Ma Petrovics Geraszimot hallgatta ki.

Számrejtvény.

Közli: Gyusi baba.

- 18 15 4 Édes, ha nincs hamisítva.
3 12 17 1 8. Férj név ez nem i. ritka.
10 11 12. Szám, a többi között leled.
7 17 9 8. Nővény, emből nehéz fejet.
16 2 4 18. A vérben is föltalálod.
4 5 3. Tanulják a nagy diákok.
14 5 10. Ő ivott bort legelsőben.
6 13 18 15 11. Ez már ninose jó erőben.
11 8 9. A hol megüött, istani kell.
16 2 7. Sok kint okoz nagy márgivel.
1-18. E közmondás mondia nekünk
Miként éljünk s mit hogyan tegyünk.

(Megfejtők neveit jövő szombaton közöljük s közük érdekes olvasmányt sorsolunk ki.)

Utolsó talányunk megfjését („iram — dőre — bál — lud — agyar — szán“) helyesen beküldötték: W annert Albinné, Elek Z., báró D itfurt né. (Högyész), F e k e t é n é, F e h é r Ottília, Bányai Dezső, Kies Szeréna, Árvai Géza, Szerdahelyi Lidor, ifj. Pongor István, Zádor Rozsika és Janka Fürst Ilonka, Juhász Joánka, Jóna Kálmán, Bredt János (Tübinga.) Debreczeni István, Péter Olga, Nagy József (Nagy-Károly), Tolnai Ödön és Ákos, Polonyi Andor, Kun Adorján, Dózsá Oszkár, Kecskés Borbála, Radó Gizella, Kovács Ilonka, Sipos Zsuzsika, Huber Jolánka, és Szeréna, V aradi Terike, Antalovics Lora, ifj. Heykál Ede, Kovács Margit (nyertes), Rosenfeld Amália, Vesszősi Anna, Darvasi Eszti és Sándor, Dóczy Ilona, Zivuska Ferencz (Bécs.) Falk Alice, Frank Mariska, Vecsey Márton, ifj. Pálffy Gábor, Hadházi Endre, Kovács Sándor, Tóth Emi, Juhász Imre, Zombor Imre, Kemény Irén, Zalai Béla, Glöck Leopoldné, Fülöp Luiza, Láng Irma, Szutor Eszti és Juliska, Kun Juliska, Eöry Mariska és Eöry Kálmán, G. Szabó Kálmán, Bloxberg Simonné, Hanke Adámé, Schönberger Jolán, Cz—y és Anatol, Lippmann Ló, és Irén, Drucker Matild, B. Mr (Budapest), Párdányi Imre, Buzás Antal, Pálfi János, Faules Ida és Olga, Eta, Czizmadia Anna és, Herkély Aranka (Körösy Adorján, Gyürky Ottília, Ferenczy Loránd Tibor, Klímics Iza Nischt Ida és Begenstein Terike, Tárkányi Imre, (Nagyvárad), Gita, Sinay Imre, és, ifj. Jankovics Sándor id. Pálffy Gábor, Korcsmáros Kálmán, Lukács Ilona, Csengeri József, Daray Jolán-Kovács Feri, Sinay Imre és Ida. Moskovicz Jozefin, Szatmári Zoltán (gymn. tan.), Fried Ernő, Lulu, Edua. Kecskés Borbála, H. Hadház község elöljárósága, Rosenfeld Emília, Martinek Ferenc.

Debreceni ingatlanok forgalma a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál f. évi február 17—24. 1. Apródi János és neje Németi Julianna veszik, Kóti Sándor és neje Szabó Zsanet külső ház telkét 300 frt. 2. Süttő János és neje Szabó Sára veszik, Vilmányi Sándor és neje Fazekas Erzsébet új földét 700 frt. 3. Szabó Sándorné Dévics Anna és Takács Sándor és neje Dévics Petronella veszik, Madarász Lajos és neje Nagy Julianna kut-utca 3233. sz. házat 2200 frt. 4. Tar Károly és neje Nagy Julianna veszik, Kapitány Sára Ungvári Györgyné és társai homok-utca 2999. sz. házat 750 frt. 5. Liptai Miklós és neje Hatvani Klára veszik, Kóós Antal ondódi földét 600 frt. 6. Kis Bálint és neje Gál Sára veszik, Kovács Eszter Kovács Sándorné és társai libakert földét 200 frtért. 7. Madarász Lajos és neje Nagy Julianna veszik,

Horog György és neje Nagy Sára köteles-utca 2659. sz. házat 1150 frtért. 8. Mayer Antalné Csipkés Erzsébet veszi Szabó Mihály homokkerti földjét 350 frtért. 9. Dr. Engel Ignácné Lőfkovics Paula és Dr. Nágel Zsigmondné Lőfkovics Laura veszik, Trnka Teophil és neje Zavadseki Róza Varga-utca 2230. sz. házat 13500 frtért. 10. Vértési György és neje Nagy Julianna veszik, Apródi János és neje Németi Julianna homokkerti szőlőjét 900 frtért. 11. Nagy Mihály és neje Vas Julianna veszik Kálmán János Garai-utca 1357 sz. házat ondódi földjével 1000 frtért. 12. Bakos Antal és neje Illéssy Karolina veszik, Tóth János és neje Pap Teréz új földét 704 frt 15 krért. 13. Lucz István és neje Nagy Julianna veszik Máté József és társai új földét 130 frt 26 krért. 14. Horváth Gábor és neje Vértési Sára veszik Veres Bálint és neje Erdős Julianna veszik csapó-kerti földjét 350 frtért. 15. Berki József és neje Rácz Julianna veszik, Pécsi Jánosné Major Erzsébet homokkerti szőlőjét 600 frtért. 16. Szücs Imréné Basket Zsófia veszi Főrizs Mihály és neje Nagy Julianna csapó-kerti szőlőjét 485 frtért. 17. Kurucz István és neje Kis Julianna veszik Buchdes József és neje Szőke Laura nyil-utca 3059. sz. házat 1000 frtért. 18. Boldog János és neje Barta Erzsébet veszik, Jók Gábor és neje Bodnár Julianna új földét 110 frtért. 19. Balogh Istvánné Böszörményi Mária veszik, Molnár László és neje Géber Zsuzsanna ondódi földét 660 frtért. 20. Kovács Péter és neje Erdei Sára veszik, Balla Mihály n-hatvan utca 1520. sz. házat ondódi földé és újkeri szőlőjével 24,500 frtért. 21. Boros Sándor és neje Szabó Terézia veszik, Boros József és társai kut-utca 3252. sz. házat 1000 frtért. 22. Vitárius Benjámín és neje Wacha Karolina veszik, Vilmányi Sándor és neje Fazekas Erzsébet bárány-utca 2405. sz. házat ondódi földével 6500 frtért. 23. Budaházy Miklós és neje Gyürky Matild veszik, Korom-Ferencz és neje Molnár Mária újkeri szőlőjét 425 frtért. 24. Kis Istvánné Murvai Julianna veszi, Rácz Sámuel és társa újföldét 1200 frtért. 25. Kerekes Lászlóné Balogh Ilona veszi, Pásztor János ugyis mint gyüm hatvan-utca kerti szőlőjét 1000 forintért. 26. Tamási Kálmán veszi, 15,000 frt értékű gati birtokáért cserébe Berliner Ábrahám darabos-utca 986. sz. házat ondódi földével 14,000 frt értékben.

Közönség köréből. *)

(Gyűjtések az egyetemre.)

Ámulattal tapasztalta e sorok írója, hogy a debreceni protestáns egyetemre valódi adakozások sorozatában hiányzik városunknak számos tekintélyes és tehetős polgára, illetőleg tisztviselőj, kik a Cegléd utcán laknak. E sajnós jelenség okai felől puhatólódzva, annak jöttünk tudomására, hogy a kiküldött gyűjtők városunknak ezen egyik legfőbb utcáját még nem járták be. Sokan nem tudjuk elképzelni ezen sajnós késedelem okát s kérjük az illető urakat a gyűjtés végzésére, vagy arra, hogy a tisztet bízzák másokra, kik e feladatukban kevésbbé vannak akadályozva.

Debrecen, 1894 Február 24.

Ügybarát.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Közgazdaság.

* Magyar közgazdasági társulat elnevezés sel új egyesület van alakulóban, a melynek célja a közgazdasági tudományok mívelése, a közgazdasági ismeretek népszerűsítése. A társulatnak már eddig is háromszáznál több tagja van, a kiknek sorában és tudományág, a gyakorlati gazdasági élet és a magasabb tisztviselői kar csaknem valamennyi kitünősége foglal helyet. — Az alakuló gyűlés valószínűleg már a jövő hónapban megtartható lesz.

Erték-tőzsde.

(A debreceni „közgazdasági bank részvény-társaság“ közlése 1894. febr. 23-án.)

Államadósság:

Table with 4 columns: Asset type, interest rate, and values. Includes Magyar aranyjárdék 4%, vasuti beruházási kötvény 4%, koronajárdék 4%, regále váltásági kötvény 4%, Osztrák aranyjárdék 4%, Egységes állam kötvény 4%, Tisza-szegedi 4%-os nyerevény-sorsjegy.

Részvények:

Table with 4 columns: Company name, share type, and values. Includes Magyar hitelbank részvény, Osztrák hitelbank részvény, Magyar ipar- és kereskedelmi bank részv.

Sorsjegyek:

Table with 4 columns: Lottery type, interest rate, and values. Includes Magyar jelzálogbank 4%-os sorsjegy, Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os, Magyar vöröskereszt sorsjegy, Osztrák sorsjegy, Olasz sorsjegy, Bazilika sorsjegy, Jó-sziv.

Pénzüemek:

Table with 4 columns: Currency type and values. Includes Cs. és kir. arany, 20 márkás arany, 20 iraukos arany, 1 font sterling.

Budapesti árú-tőzsde.

Gyenes és Balog gabona-bizományi üzlet (Nádor, u. 6. sz.) tudósítása a „Debreceni Ellenőr“ részére.

Budapest, február 23.

Napi jelentés.

Gabonaüzlet.

Buzát ma gyengén kínálták ugyan, de a vételkedv is mérsékelt volt, mire az irányzat csendes, nyugodt maradt, és a forgalmazott 12,000 mm. változatlan áron taltát vevőre.

Eladások:

Table with 4 columns: Quantity, price per unit, and total value. Includes Tiszavidéki, 7.75 frt, 200-80 mm, 7.80 frt, 200-80 mm, 7.80 frt, 100-80 mm, 7.75 frt, 100-80 mm, 7.70 frt, 100-79 mm, 7.72 1/2 frt, 200-79 mm, 7.70 frt, 100-79 mm, 7.75 frt, 100-79 mm, 7.70 frt.

3 havi időre.

Rézs 5.95 frt.

Zab 6.65-7.30 frt.

készpénzfizetés mellett.

Egyéb cikkek szintén változatlanok.

Határidő-üzlet. Amerikától ünnep következtében nem érkeztek ma jelentések: a többi mérvadó piacok pedig ismét laányhaságról adtak hírt. — Ezenlőgva a mi piacunk igen csekély forgalmat tüntet fel, és az irányzat kissé meglanyhulván, az árfolyamok 1-2 krral esőkentek.

Zárlat 1 óra:

Table with 4 columns: Commodity, date, and price. Includes Buza márc. ápril-ra 1894, szept.-okt. 1894, Rózs tavaszra 1894, Tengeri máj-junra 1894, júli-augra 1894, Zab márc.-áprilra 1894, Repeze aug.-szeptre 1894.

Zárlat 4 óra:

Table with 4 columns: Commodity, date, and price. Includes Buza márc.-ápril-ra 1894, szept.-okt. 1894, Rózs tavaszra 1894, Tengeri máj-junra 1894, júli-augra 1894, Zab márc.-áprilra 1894, Repeze aug.-szeptre 1894.

Időjárás: derült, hideg.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok

Február hó 22. Hízott sertés árak:

I. Magyar első randú: Öreg nehéz (páronkint 400 klg-ra felüli sulyban) 51.-52. kr. Öreg közép (páronkint) 300-400 kilogramm sulyban 51.-52 krig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli sulyban) —. 5. krig. Fiatal közép (páronkint 251-320 kilogramm sulyban 51.5-52.5 krig. — Fiatal könnyű (páronkint 250 kgm. terjedő sulyban 50 1/2.-51. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 klg. felüli sulyban) 50.-51. krig. — Közép (páronkint 220-280 klg) sulyban) 49.5-50.5 krig. Könnyű (páronkint 220 klg. terjedő sulyban) 49.5-50. krig.

Debreceni városi színház.

A debreceni dalegylet által a létesítendő debreceni EGYETEM és saját tőkéjének gyarapítására.

1894. Február hó 24-én szombaton
A VÁROSI SZÍNHÁZBAN
rendezendő

HANGVERSENY és MŰKÖVÉLŐI ELŐADÁS

MŰSORA:

I. Szekasz.

1. **Nyitány** Rossini „Don Juan” című operájából.

Előadja a cs. és kir. 39. sorsyalegzed zenekara **Czapok Péter** karnagy ur vezetésével.

2. **Weber** „Zongora Concert.”

Előadja **Steinacker Viola** urhölgy a 39. cs. és kir. gyalogezred zenekarának kísérete mellett.

3. **Eredeti magyar népdal-egyveleg férfi karra.** Versenydíjat nyert pályamű Lányi Erőtől.

Előadja **Mácsay Sándor** ur vezetésével a debreceni dalegylet.

4. **A pünkösdi királynő.**

Élőkép a magyar népeletről.

II. Szekasz.

5. **Magyar vonós négyes** (Szózat) Hubertől.

Előadják: **Friedman József** ur (I. hegedű), **Márton Imre** ur (II. hegedű), **Hitesy Lajos** ur (mély hegedű), **Dr. Forray András** ur (gordonka).

6. **Elvonnék én csak adnának.** Férfi karra 8 cimbalom kíséretével; írta Erkel Ferencz.

Előadják: **Antal Margit**, **Antal Erzsébet**, **Meggyesy Pirokska** és **Nagy Irma** a kisasszonyok. **Dr. Bakó József**, **Csath Sándor**, **Kálmán chey Zoltán** és **Vad István** urak. Továbbá a „Debreceni dalegylet”

III. Szekasz.

7. **„Simphonia”** Danciatól. He edün előadják: **Szell Marianna** k. a. és **Galyasi Paula** k. a., zongorán kíséri **Dr. Komáromi Sándor** ur.

8. **Tíz leány és egy férj sem.**

Víg operette 2 felvonásban. Francia szöveg után zenéjét írta Sappé Ferencz. Magyarosította L. tabár E.

A II. felvonásban előforduló műsorral: 1. **Steyer duett.** Éneklők: Scheitl Emma és Zivuska Irén kisasszonyok. 2. **Olasz dal.** Éneklők: Steinacker Viola k. a. 3. **A Francia árva Londonban.** (Angolból fordítva). Szavalja: Schmiedt Jetty k. a. 4. **Elsassi tánc.** Előadják: Bobory Margit és Ujhelyi Emma kisasszonyok. 5. **Magyar népdalok.** Zongorán előadja: Gerzon Adrienne k. a. 6. **„Si vous n'avez rien.”** Éneklők: Jerney Margit k. a.; zongorán kíséri Mérey Ottilia k. a. 7. **Tyroli dalok.** Éneklők: Scheitl Emma k. a.; citerán kíséri Schmied Mici k. a. 8. **„Perpetuum mobile.”** Webertől. Zongorán előadja: Mérey Ottilia k. a. 9. **Magyar népdalok** Éneklők: Bernáth Flóra k. a. Rácz Károly zenekarának kísérete mellett.

Az operette I. és II. felvonása közti szünet alatt: 9. **Tavaszi és szerelem.** Női karra írta Gaal. Előadják — a 39. cs. és kir. sorsyalegzed zenekarának kíséretével a „debreceni zenede” növendékei.

A cimbalom kíséretet **Vad István** ur, a táncrészletet **Alföldi Károly** ur a jótékony cél iránti tevékenységéből díjmentesen tanították be. A Bösendorfer féle zongorát pedig **Schmidt S.** hangszerkereskedő ur díjmentesen engedte át.

Kezdetre pontban este 7 órakor,

Idénybérlet 118. sz. VI. Kis bérlet 18 szám.

Vasárnap Február hó 25-én:

K. Kopácsy Juliska föléptével, páros bérletben:

Orpheus az alvilágban.

Bohózatos operette 4 képben. Irta: Cremieux. Zenéjét szerette: Offenbach. (Rendező Andorffi Péter.)

MŰSOR:

Hétfőn, február 26-án: „Üdvöske” A udran operetteje. (K. Kopácsy Juliska föléptével, páratlan bérletben.)

Kedden, február 27-én: „Lili”, énekes vigjáték, Meilhak és Haévy-től. (K. Kopácsy Juliska föléptével, páros bérletben.)

Szerdán, február 28-án: „Fernande”, színmű Sardonótól. (Páratlan bérletben.)

Csütörtökön, március 1-én: „A libapásztor”, Forrai operetteje. (Itt először, páros bérletben, K. Kopácsy Juliska föléptével.)

Pénteken, március 2-án: „Hamupipőke”, látványos színmű. (Gyermekelőadás, páratlan bérletszínben.)

Szombaton, március 3-án: „A libapásztor” Forrai operetteje. (K. Kopácsy Juliska föléptével, páratlan bérletben.)

Vasárnap, március 4-én: „A libapásztor” Forrai operetteje. (K. Kopácsy Juliska föléptével, páros bérletben.)

Szerkesztői posta.

A.—ő. („Álom és való.”) A vers szép lenne, de a technikán és a nyelv magyarosságán segíteni kell; itt-ott egy-egy prózai helyet kipusztítunk s világosabbá teendő az eszmement is. Majd megbeszéljük.

„Többeknek.” A kis művész Pócskai Vilmosnak, a magyar kir. opera volt énekesének a fia. Önök leányok nézték a kis művészt? Azt hiszik, nem lett volna praktikus dolog kis leányt mű ruhába öltöztetni, mert egy virtuózok kis leány még több feltűnést kelthetne, mint fiuruhában.

Bérlő. Az történhetik, hogy az ember valami rossz és vontatott előadás alatt társalog, néha — kivált ha jó társaságban érzi magát — kissé talán hangosabban is. Ez megesik a fővárosban és a nagyurakban. De hangverseny alatt, a legszebb adagiok, pianok és pianissimok játszásakor folytatni hangos és bántó társalgást, ez már nem egyéb, mint neveltség, vagy parvenuskodó föltűnni-vágyás. Általában az igazán előkelő és művelt ember tiszteletben tartja mások jogait még a színházban is.

Kovácsy Kálmánnak. Ezt az apószót is szívesen közöljük e helyen:

HA AZ ISTEN...

Ha az isten megkérdezné:

„Fiam mit adsz még?”

Gondolod-e szép szerelmem,

Mi lenne, mit kérnék?

„Adjon nekem jó kedvűből

Mindennap egy szívet!”

Hiszen ugyis elrabolnád

Valamennyit — mindet!

S. J. (Nagyvárad.) Az „Én nem tudom” kezdetű jelentéktelen, a másik („Az én történetem”) Tóth Kálmán „Halál” cz. versének utáizata, a „régire” pedig azt csapni oda rimék, hogy „végi” bohókás delog egy ilyen bus verszetben. A tárcákva a mikor megjelennek, gondunk lesz.

Kosorus Lajos „Lötényésztés” és Krónika író „Domb-zög nevét”, ugyszintén a Vántsa György „A székelyekért” című köztéményeit társzúke miatt közelebb hozzuk

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Van szerencsém a n. é. hölyközönséggel tudatni, hogy

Piacz-utca 1825 26 sz. a. (a központi kávéház tőszomszédágában)

mell- és vállfüző termet

nyitottam, a hol szép és kényelmes

francia és angol szabásu mell- és vállfüzők, továbbá lovagló-, uti-, pongyola-, gyermek- és anyafüzők

— mely utóbbi tápláláshoz is használható — megrendelhetők.

Egyentartók és diszes harisnyakötők 1 frt 20 krtól felfelé kaphatók.

Mindennemű füző igazítást és tisztítást a legolcsóbban elvállalok. Jobb fajta gyári füzők darabja 1 irtól felfelé és mindennemű füzőhöz szükséges kellekek nálam olcsón kaphatók.

Szíves pártfogást kérve

maradtam tisztelettel

Nagyné K. Teréz.

2 arany, 13 ezüst érem, 9 dísz és elismerő okmány.

Kwizda Ferencz János

Kwizda féle

Védleget

Restitutionsfluid

cs és k kiv. szab. mosóvíz lovaknak.

Egy palacczkal frt 1.10 o. é.

30 év óta udv. istállóknban valamint katonai és polgári nagyobb istállóknban, használatban; nagyobb erőfeszítések előtt és után erősítésül, to ámba ficzomodások, rándulások, az inak mer-vésége s más ily alkalomnál; képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál.

Fő letét: kerületi gyógyszerár Korneosburgban.

Kapható a gyógyszerárakban és drogistáknál.

Oszták-magyar cs. és kir. udv. szállítás

Tessék a fennebbi védjegyre ügyelni a vételnél határozottan kifejezni KWIZDA-féle Restitutionsfluid

Roman kir. udv. szállítás

4 boglyás kaszálló

a vámospécsi országuton, a tizedik kilométernél

eladó vagy bérbe kiadó.

Értekezhetni Domján Lajosnál a tulajdonosnál.

Magbüköny

mintegy 60 métermázsas eladó

Rosenfeld Salamonnál P.-Ladányon. Ára métermázsánsként 8 frt 75 kr.

**CACA O-CHOCOLAT
MAESTRANI**

(Szt.-Gal Suisse.)

O'csó árak. Könnyen oldható kakaó.
Legfinomabb minőség.

Árverési hirdetmény.

A debreceni ev. ref. egyház tulajdonát képező és a Kossuth-Nap-utcai **Komáromy-féle 2489. sor-számu ház és telek**, az ev. ref. egyház G. sz. b. 416. és 501. számu végzése folytán **március hó 14-én d. u. 3 órakor** az ev. ref. egyház tanácstermében tartandó nyilvános árverésen el fog adatni, amelyre árverelni kívánók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek az ev. ref. egyház jegyzői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1894. február 9.

Otrokocsi Végh János,

a debreceni ref. egyház algn. dnoka.

FERNOLENDT
fénymáz.

Bécs
gyár : apittatott
1835!
Ezen fénymáz
vitriol nélkül
gyorsan a leg-
szébb mély feke-
teszínű fényt ad
ja és a bőrt tar-
tóssá teszi.
Mindenütt raktáron!
Ertesítés! A n.
é. közönség saját
érdekében kére-
dik csakis Fernolendt fénymázt venni és
csak azon dobozokat elfogadni, melyek

St. Fernolendt

névalírásommal vannak ellátva, mivel
temérdek értéktelen utánzat van forgá-
lomban, melynek vignétája az én vigné-
támhoz hasonlóan vannak nyomva,
hogy így a közönséget tévútra vezessék

Horgony-Pain-Expeller

Köszvény és csúszban szenvedőknek ezennel a legújabb körökben
elnevezés alatt dícsérőleg ismeretessé vált **Tinct. Capsici comp.** ajánlólag legyen emlékezetbe hozva. Ezen népszerű háziszor 25 óta, mint legmegbízhatóbb fájdalomcsillapító bedörzsölés ismeretes és mindnyájuk által, a kik használták igen kedveltetik, úgy hogy további különös ajánlásra nem szorul. Üvege 40 kr., 70 kr. vagy 1 f. 20 krnyi áron a legtöbb gyógyszer-tárban kapható. Azonban a „Horgony” védjegyre ügyelendő, mert csak a vörös horgonnyal ellátott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárához: Richter gyógyszer-tára „az arany oroszlánhoz” Prágában vagy Török József gyógyszerészhez Budapesten.

Hatóságilag engedélyezett
VÉGKIÁRULÁS

1500 darab legújabb divatu
tavaszi női és gyermek felöltők
minden áron kiárusítottak.

ROTT L.

női divat-terme,
Debreczen, főpiacz.

KLYTHIA A bőr
ápolására.
Az arcszín finomítá-
sára és szépítésére **ZSIRPOR.**

Legelegánsabb toilette, háló és salonpor, fehér, rózsaszín vagy sárga.
Vegyszilleg megvizsgálva és jónak találva

Dr POHL J. J. cs, kir. tanár által Bécsben.

E ismerő nyilatkozatok a legjobb körökből vannak minden dobozhoz csatolva.

1 doboz ára 1 frt. 20 kr.

Szétküldés utánvéte-
lél vagy az őszeg
előleges beküldése
ellen.

Gottlieb Taussig,

Főraktár: BÉCS, I Wollzeile Nr. 3.

Kapható Debreczenben **BAUM MIKSÁN L** és a legtöbb illatszer
és gyógyfűszer üzletekben és gyógyszer-tárakban.

Értesítés.

Schwartz Lázár helybeli szappanos, azon hírlapi közleményére, hogy a verseny már mindenféle nyers anyagot használ a szappangyártáshoz, miáltal a minőség korántsem felel meg a jó és szép szappannak és hogy saját szappánát egész tisztának tünteti fel — indítatva éreztük magunkat gyártmányát vegyileg megvizsgáltatni, hogy szerezzünk magunknak elfogulatlan meggyőződést, ebbeli állításának valódiságáról.

A hivatalos vegyelemzés megtörténvén, ezennel nyilvánosságra hozzuk, a debreczeni m. kir. gazdasági tanintézet vegyműhelye hivatalos kiadványa szerint, hogy a Schwartz Lázár-féle szappanában 14 rész gipsz és vízben oldhatlan alkatrészek találtattak. Ezen 14 kiló egy métermázsában rejlő alkatrészek, nemcsak értéktelenek, hanem a fehérneműk mosására határozottan károsak.

Becses figyelmébe ajánljuk ezt mindenkinek, a ki mosószappant használni kénytelen, nehogy Schwartz Lázár ur állításaihoz és a nagy közönség félrevezetéséhez, hallgatásunk által hozzájáruljunk.

T. vevőink érdekében azt is hangoztatnunk kell, hogy a Nagyváradon és Munkácsen készült mosó szappanok, hasonló hibákban leledzenek.

Első debreczeni szappan-gyárosok társasága.

Ügyes képviselők

női divat szövetekben, magas jutalék mellett kerestetnek. Ajánlat intézendő **Spitzer és Schossberger**-hez Bécs I. Vorlaufstrasse 1.

Szépítőszert különlegességek

Fischer Róberttől.

a vegyész tudora és szépítőszert készítő

Bécs, I., Habsburgergasse 4.

Szörvestő-szer (Epilatoire)

12 évnyi át szerzett tapasztalattal javítva és erősítve, az

arcz-ször

ugy a kézen s a karokon stb. előforduló ször teljes k pusztítására.

A kellemetlen helyen levő szörnek akkor ki pusztítása, hogy az **soha többé** utána ne nőjön, eddig csak óhaj volt, mivel ezt eddig semmiféle szerrel sem érthették el. Feltűnést kelt emélfogva az én szerem, a mely nemcsak a szört pusztítja el, hanem annak utána növést is meggátolja, ammi is inkább, mert én a siker érdekében teljes garanciát nyújtok, s kötelezem magamat, ha a ször a kívánt eredmény nyel nem járna, a teljes összeg visszaadására.

Egy kis üveg ára 5 frt, nagy üveg 10 frt.

Gyógyászati quarzhomok,

legjobb szer a mitesszer eltávolítására; a pénz előleges beküldése mellett 1 frt 60 kr-ért bérmentve.

Szeplő-kenőcs

hatekony szer nemcsak a bőrhám alatt szeplő-, máj- s terhességi állapotban lévőknél képződő foltok és napégés által képződött festanyagnak a távoztatására, hanem az arcz bőrének lágyaságot s ruganyosságát is kölcsönöz s annak ifjúságát és üdőségét idői elő.

1000 forint

annak a hölgynek, ki szeplőkenőcsöm használata után ugy a szeplőt, mint máj- és terhességi foltot, napégést s egyáltalán az arcz bőrt hátrányosan érintő bármiféle kiütést el nem veszít.

A pénz előleges beküldése mellett 2 frt. 20 kr-ért bérmentve.

Szőkitő viz.

Egy megbecsülhetetlen szer, a szőke haját megsötétetéstől megóvni. Sötét barna haját is lehet 12 óra alatt pompás, csodálatosan szép fényű arany szőkére változtatni, nem festve, hanem „valódián”, csak a haj festőnyaga változik egyszerű szivacsos mosás által. E tárgyban érdezősködések mellé szíveskedjenek hajmintát mellékelni, melyet aranyszőkévé változtatva azonnal visszaküldök.

1 üveg 3 forint.

Hajfestőszer „FO”

„FO” felülmúl minden eddig e téren létezőt s ezt bizonyítják nekem Bécs első fodrászai, hol a t. cz. közönség haja az én utasításom szerint festetik meg az én „FO” festanyagnom bárki által könnyen alkalmazható.

Fest minden haját szőketől feketéig s megrendelés alkalmával kérem a kívánt hajmintát mellékelni.

„FO” a világon az egyedüli, ártalmatlan legjobb hajfestő szer.

Egy doboz 5 frt, 3 frt és 1 frt 20 kr.

Bizonyítvány.

Az átadott „FO” hajfestőszer minta a vegyész tudora Fischer Róberttől, a két folyadékban egy az 1. mint a 2. számúban nem tartalmaz fém vagy bármilyen más a hajra vagy bőrre kártékonyan ható só összetételt, hanem az egy ártalmatlan növényi készítmény.

Bécs, 1893. okt. 16.

Dr. Rainer Jakob,

cs. kir. törvényszéki hites vegyész.

Legfinomabb toilette gyökér szappan

Ment minden maró alkatrésztől, mely igen gyakran egyedüli oka a tisztátalan arcz bőrnök.

1 DOBOZ (3 darab) 75 kr.

Levélbeli értesítések mindenkosmetikus kérdésben bérmentve nyújthatnak.

Raktár BUDAPESTEN: **Török J.** gyógyszerésznél király utca; **Fáykiss I.** gyógyszerésznél a „nagy Kistó”-hoz.

A „Debreczeni Első Takarékpénztár” XLVIII. évi rendes közgyűlését

1894. Február 25-ik napján délelőtt 10 órakor

Debreczenben, az intézet üzleti helyiségének tanácstermében tartja

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése s az általok be terjesztett 1893-dik évi zárszámadások megbirálása.
2. A nyereség miként felosztásának megállapítása.
3. Az igazgatóság javaslata a záloglevelek biztosítékai szolgáló társasági vagyon kijelölése tárgyában — az 1893. évi december 10 én tartott rendkívüli közgyűlés 10. sz. határozata értelmében.
4. Tíz igazgatósági tag választása.

A mérleg és nyereség felosztási javaslatok is tartalmazó igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések, nem különben a 3 ik pont alatti indítvány a folyó 1894. évi február hó 17-től fogva a pénztár helyiségében, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az igazgatóság.

Alapszabályaink 41. § a értelmében ezen közgyűlésen tanácskozási és szavazati joggal birnak mindazon részvényesek, kiknek nevei 1893. December 31-ig bezárólag a részvénykönyvben foglaltatnak.

A
COGNAC JPARO
RészvényTársaság
BUDAPESTI CZÉG
KORONA-COGNAC

ja az élelmiszerek egészségügyi szempontból való nemzetközi kiállításán a bíráló bizottságtól különös megemléssel a

nagy
diszoklevelet

kapta; oly kitüntetés, melyet kivüle csak még egy francia ház mutathat fel.

Kapható **Debreczenben**: Csanak József, Rickl József, Zelmos, Geréby Fülöp, Lusztig Károly, Leidenfrost Ármu, Szabó Zsigmond, Varga Lajos, Kun József, Fogyasztási és italadókat beszedő polgári szövetkezet, Áron Manó és társa, Poszert János, Riesz Lipót, Babocay Béla és Dömök Béla cégeknél.